

Tartalomjegyzék

1. A GAZDASÁG ÉS AZ ÉLETKÖRÜLMÉNYEK JELLEMZŐI 2003-BAN CSONGRÁD MEGYÉBEN	2
2. A MUNKAERŐPIACI TENDENCIÁK	6
3.PÁLYAKEZDŐ MUNKANÉLKÜLIEK	16
4. A MUNKAERŐ IRÁNTI KERESLET ÉS KÍNÁLAT ALAKULÁSA...	19
5. A MUNKÁLTATÓK LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSI BEJELENTÉSEI.....	23
6. A MUNKANÉLKÜLI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐK FŐBB JELLEMZŐI.....	27
7. AZ AKTÍV FOGLALKOZTATÁSI ESZKÖZÖK MŰKÖDÉSÉNEK JELLEMZŐI	31

1. A gazdaság és az életkörülmények jellemzői 2003-ban Csongrád megyében*

2003-ban stagnált az ipari termelés a 4 főnél nagyobb létszámú ipari vállalkozások dél-alföldi telephelyein. A régió három megyéjéből csupán Békésben bővült kis mértékben – három százalékkal – az ipari teljesítmény, Csongrádban és Bács-Kiskunban nem történt jelentősebb változás az előző évhez képest.

Visszaesés érzékelhető viszont a megyei székhelyű 49 főnél többet foglalkoztató ipari cégek teljesítményének alakulásában: 2003-ban a termelésük volumene két százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól. A termelés héttizedét adó feldolgozóipar tevékenysége több mint két százalékkal csökkent, míg a villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátásé bő egy százalékkal volt kisebb az előző évinél. A feldolgozóiparon belül folytatódott a textiláru, textilárú, bőrtermék, lábbeli gyártás visszaesése; az ezen a területen tevékenykedő vállalkozások termelése csak az előző évi kétharmadát éri el. A többi jelentősebb alágazat termelése megmaradt a 2002-es szinten, egyedül a vegyipari cégek tudták valamelyest növelni teljesítményüket.

A termeléshez hasonlóan mérséklődött az ipar értékesítése; egyaránt visszaestek a belföldi eladások és az export is. A belföldi értékesítés az élelmiszeripar kivételével minden ágazatban kisebb volt az előző évinél, a legnagyobb visszaesést – 22 százalékot – a textíliák, ruházati termékek gyártása ágazatban regisztrálták. Export-értékesítését a gépipar kis mértékben, a vegyipar jelentősebben növelte – két, illetve 6 százalékkal –, míg a textiláru és bőrtermék gyártás háromtizedes csökkenése mellett az élelmiszeripar értékesítése is közel egytizeddel volt kevesebb a külföldi piacokon, mint egy évvel korábban.

2003-ban tovább folytatódott a textil- és bőripar évek óta tartó nehéz helyzete, hiszen Csongrád megye sem mentesül a tendencia alól, mely szerint a könnyűipari tőkebefektetések jó része az olcsóbb munkaerő miatt Románia és a távol-kelet irányába tevődik át. Rendeléshiány, fizetési nehézségek miatt ebben az évben is több nagyvállalat került felszámolási eljárás alá. Ez lett a sorsa a Heavytex Rt-nek és a Mary Cipőgyár Rt-nek.

Az elbocsátások hatását az év során létesített új munkahelyek nem tudták ellensúlyozni, 2003-ban az ipari vállalatoknál 5 százalékkal csökkent az alkalmazottak száma. A létszámleépítés (a már említett felszámolási eljárásokkal

*A KSH Csongrád Megyei 2004/1. sz. Csongrád megyei statisztikai tájékoztatójának adatai alapján összefüggésben) a textil- és bőrtermékek gyártásában volt a legjelentősebb, 16 százalék, de emellett csökkent az energiaipar, a gépipar és a vegyipar létszáma is. Az egy alkalmazásban állóra jutó termelés a feldolgozóiparban, az energetikai ágazatban és az ipar egészében is egyaránt bő három százalékkal emelkedett.

A megelőző öt év dinamikus fejlődése után rosszul zárta a 2003. évet a megye építőipara. Az első negyedévi rosszabb eredményeket a kedvezőtlen időjárással lehetett magyarázni, de nem sikerült jobban a második negyedév sem. A harmadik negyedév mérsékeltebb teljesítmény-csökkenése valamit szépített a helyzeten, végül a negyedik negyedévnek az előző év azonos időszakáéval lényegében megegyező teljesítményével együtt is éves szinten 18 százalékkal volt kisebb a termelés volumene, mint 2002-ben.

A 2003. évi csaknem 43 milliárd forintos építőipari tevékenység közel fele-fele arányban oszlott meg az épületek építése, illetve az egyéb építmények építése alágazatok között. Mindkettőnél egyedül a legkisebb, 5-9 fős szervezetek esetében tapasztalható némi volumennövekedés, mindössze 13 százalékos részesedésük miatt azonban nem voltak képesek kompenzálni a 10 fő feletti szervezetek tetemes, 20 százalékot meghaladó teljesítmény-csökkenését.

A megyei építőiparban alkalmazásban állók száma 2003-ban 4 százalékkal maradt el az előző évitől. Az összesen 5593 foglalkoztatott megközelítőleg háromnegyed-egynegyed arányban fizikai, illetve szellemi foglalkozásúként tevékenykedett. A bruttó átlagkereset 10, a nettó közel 14 százalékkal emelkedett az előző évihez képest, 107, illetve 73 ezer forintra. A fizikai és a szellemi foglalkozásúaknál a növekedés aránya közel azonos volt.

2003-ban tovább bővült a gazdaság szereplőinek száma (38500), az év végén – a régió két másik megyéjéhez hasonlóan – közel 7 százalékkal több gazdasági szervezet működött a megyében, mint az év elején. A működő gazdasági szervezetek legnagyobb hányada, mintegy hattizede egyéni vállalkozás, míg egyharmada társas vállalkozás, 7 százaléka pedig nonprofit szervezet volt. Különböző okok miatt (csődeljárás, felszámolás, tevékenység szüneteltetés stb.) a regisztrált szervezetek egyötöde nem végzett tevékenységet a múlt évben.

2003-ban mind a társas, mind az egyéni vállalkozások száma 7 százalékkal emelkedett. A társas vállalkozások közül a korlátolt felelősségű társaságok száma 10, a betéti társaságoké pedig közel 6 százalékkal bővült egy év alatt. Az egyéni vállalkozók közül a mellékfoglalkozású vállalkozók körében volt a legszámottevőbb a növekedés, elérte a 15 százalékot, míg a főfoglalkozásúak és a nyugdíjasok száma 4, illetve 6 százalékkal gyarapodott.

A társas vállalkozások közel hattizede, az egyéniek csaknem fele két gazdasági ágban, az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatásban és a kereskedelem, javításban tevékenykedett.

A korábbi évekhez hasonlóan 2003-ban is a kis létszámmal dolgozó vállalkozások száma gyarapodott leginkább. A társas vállalkozások közel háromtizede egyetlen alkalmazottat sem foglalkoztatott, több mint hattizede 10 főnél kisebb létszámmal dolgozott, és mindössze 30 vállalkozás létszáma érte el, illetve haladta meg a 250-et. Az egyéni vállalkozások közel 84 százaléka alkalmazott nélkül dolgozott, és csupán 4 olyan működött, amelynek létszáma meghaladta az 50 főt.

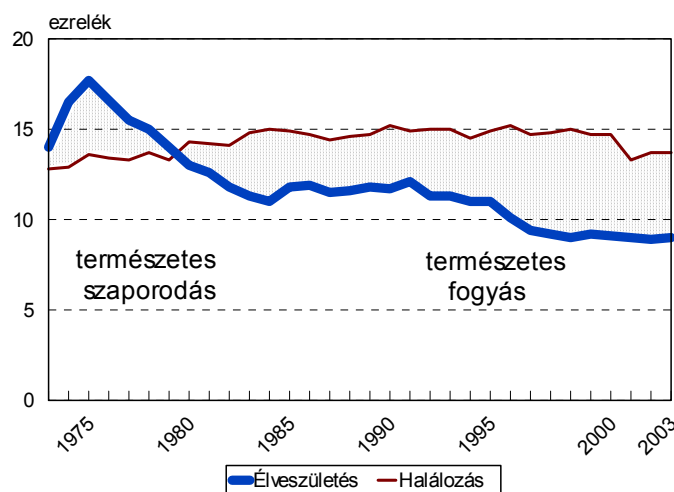
2003-ban a megye vállalkozásainak, valamint költségvetési és nonprofit szervezeteinek beruházása az összes nemzetgazdasági ágban együttevén 72 milliárd forintot tett ki, ami folyó áron 7 százalékkal több az egy évvel korábbinál. A növekedés meghaladja a beruházási árszínvonal emelkedését. Az egy lakosra jutó teljesítményérték 169 ezer forint. Ezzel Csongrád továbbra is megelőzi a dél-alföldi régió mindkét másik megyéjét, messze van ugyanakkor az országos átlagtól, annak mindössze 55 százalékát teszi ki. A régiók rangsorát változatlanul Közép-Magyarország vezeti, ahová az összes beruházás csaknem fele összpontosult. A népességszámra vetített mutatók alapján Dél-Alföldnek változatlanul csupán Észak-Alföldet sikerült maga mögé utasítania.

Csongrád megyében az előzetes adatok szerint a népességfogyás üteme – az országostól és a régiós átlagtól eltérően – lassult.

2003-ban 3850 csecsemő született és 5850 lakos halt meg, az előző évhez képest mind a születések, mind a halálozások száma lényegében stagnált. A születések és halálozások egyenlegeként kialakuló 2000 fős természetes fogyás mintegy 40 fővel, majd két százalékkal maradt alatta az előző évinek. A természetes fogyásból eredő népességvesztést némileg ellensúlyozta a belföldi és a nemzetközi vándorlási többlet (1250 fő), így a népesség tényleges fogyása 750 fő volt.

Csongrád megyében 2003 végén 426 ezren éltek. Az ezer lakosra jutó természetes fogyás 4,7 ezrelékes értéke továbbra is rosszabb, mint az országos átlag, ugyanakkor az 5,4 ezrelékes régiós átlagnál mindenképpen kedvezőbb.

Természetes népmozgalom

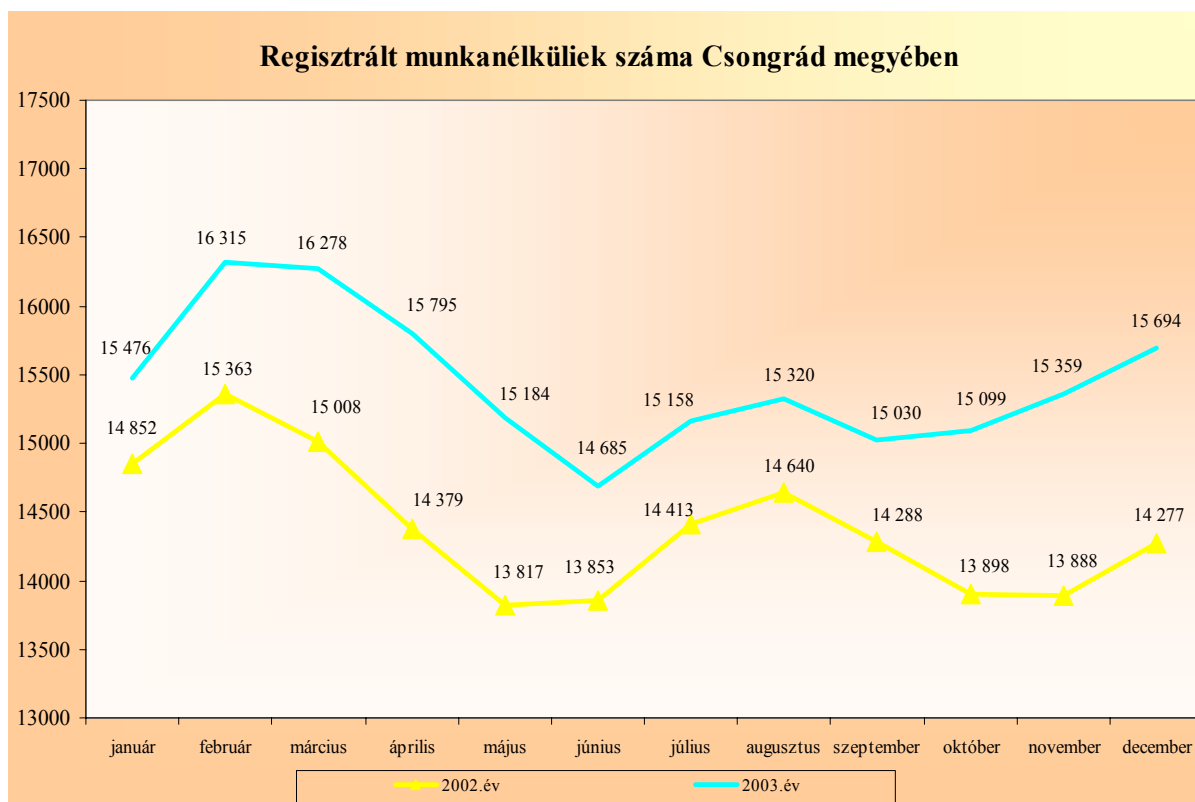
A megyei 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoknál és költségvetési intézményeknél – az elmúlt évekhez hasonlóan – 95 ezren álltak alkalmazásban, míg a régió másik két megyéjében kismértékű – két százalék körüli – létszámcsökkenés következett be. A változás a megyében az ágazatok többségében csupán néhány százalékos volt, legnagyobb mértékben a közigazgatás nemzetgazdasági ág növelte alkalmazottainak körét, míg a legjelentősebb létszámvesztést a mezőgazdaság szenvedte el.

2003-ban a megyei székhelyű gazdálkodó szervezeteknél teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete – az országost némileg meghaladva – 15 százalékkal volt magasabb az előző évinél. Ennek ellenére az országosnál magasabb kereseteket egyedül az építőipar biztosított. Az oktatásban, illetve a mezőgazdaságban dolgozók bére csak közelítette az országost, a többi gazdasági ág lemaradása viszont továbbra is jelentős. A megyében változatlanul a kis létszámot foglalkoztató pénzügyi tevékenység számít a legjobban fizetőnek, de az energiaszektorban, oktatásban, illetve a közigazgatásban dolgozók bruttó fizetése is jelentősen meghaladta a 118 ezer forintos megyei átlagot. Sereghajtónak továbbra is a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ág bizonyult, de jóval átlag alattiak voltak a bérek a kereskedelemben és a mezőgazdaságban is.

2003-ban a megyében teljes munkaidőben alkalmazásban állók 79 ezer forintos nettó átlagkeresete 18 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. Ez – a fogyasztói árak 4,7 százalékos emelkedése mellett – 12 százalékos valamivel meghaladó reálkereset-növekedést eredményezett.

2. A munkaerőpiaci tendenciák

Csongrád megyében a **regisztrált munkanélküliek** száma 2003-ban 14685 és 16315 fő között szóródott. Átlagosan havonta 15450-en szerepeltek a kirendeltségi nyilvántartásban. Az elmúlt évek tendenciája megfordult ebben az évben. A havi átlaglétszám 1060 fővel, 7,4%-kal emelkedett, mely ellentétes előjelű a bázisidőszakitól, akkor ugyanis 456 fővel volt kevesebb az átlagos létszám, mint az azt megelőző évben. A tárgyévben a regisztrált munkanélküliek száma minden hónapban magasabb volt, mint 2002. hasonló időszakában. A különbség a januári 624 főről májusra 1367 főre nőtt, majd augusztusig újra hétszáz fő alá esett, év végére pedig közel ezeröt száz főre (1471) emelkedett. Ezt szemlélteti a következő grafikon:

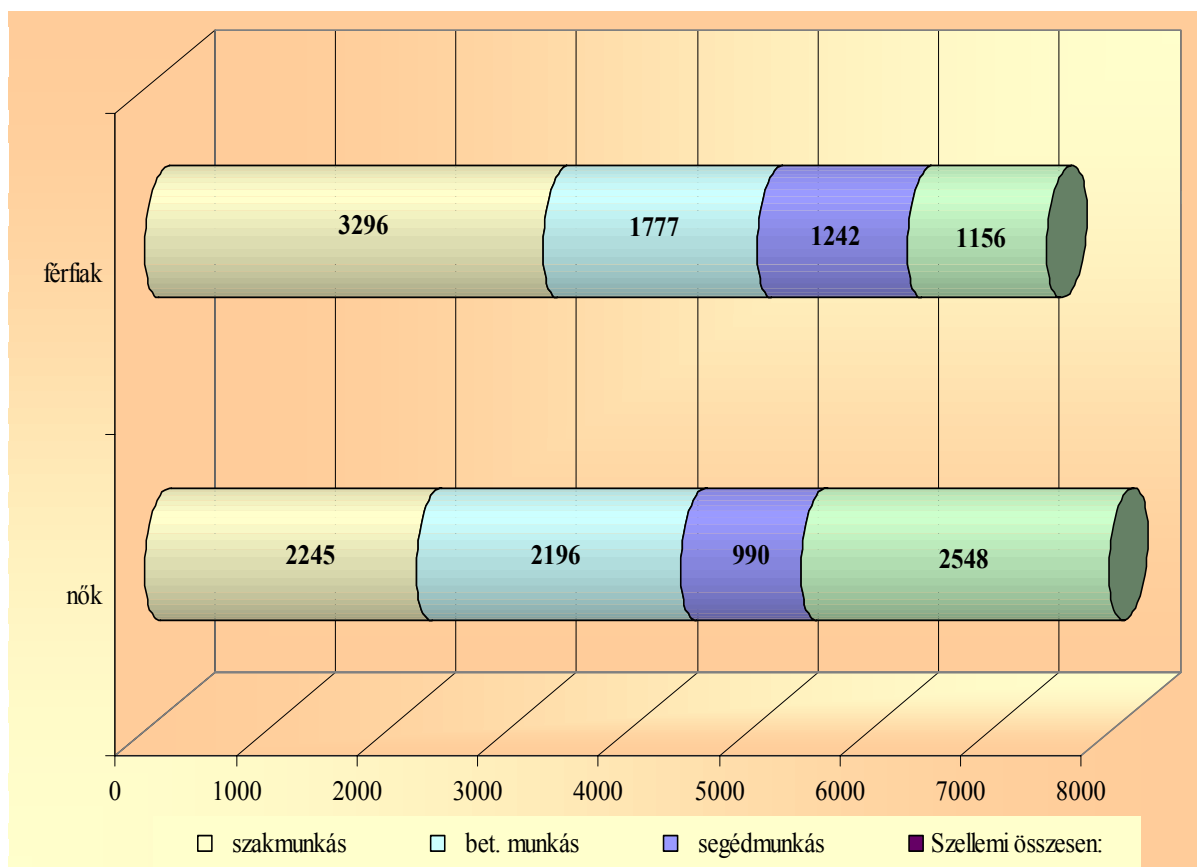

A munkanélküliek közül a nők részaránya átlagosan 51,7 %, mely 1,6%-ponttal magasabb az egy évvel korábbinál. A női regisztráltak száma és aránya májustól az év végéig volt több a férfiakénál. Átlagosan 7979 nő szerepelt a nyilvántartásban, mely 775 fővel haladja meg a bázisidőszaki lét számot, a

férfiaknál ez a növekedés 285 fős. Így a nők száma átlagosan havi ötszáz fővel magasabb.

Állománycsoportok szerint a fizikai foglalkozásúak száma havonta átlagosan 11746 fő volt, mely a regisztráltak 76 százalékát jelenti. Ezen belül a szakmunkások részaránya 35,9 %, a betanított munkásoké 25,7 %, a segédmunkásoké 14,4 %. A fizikai állománycsoportba tartozó munkanélküliek megoszlása mindössze fél százalékponttal kevesebb a bázisidőszakinál, létszámuk azonban több mint hétszáz fővel nőtt egy év alatt. A szellemi foglalkozásúak száma is emelkedést mutat (322 fős), átlagosan havonta 3704 fő. A férfiak átlagosan 85%-a fizikai, a nők közel egyharmada szellemi foglalkozású.

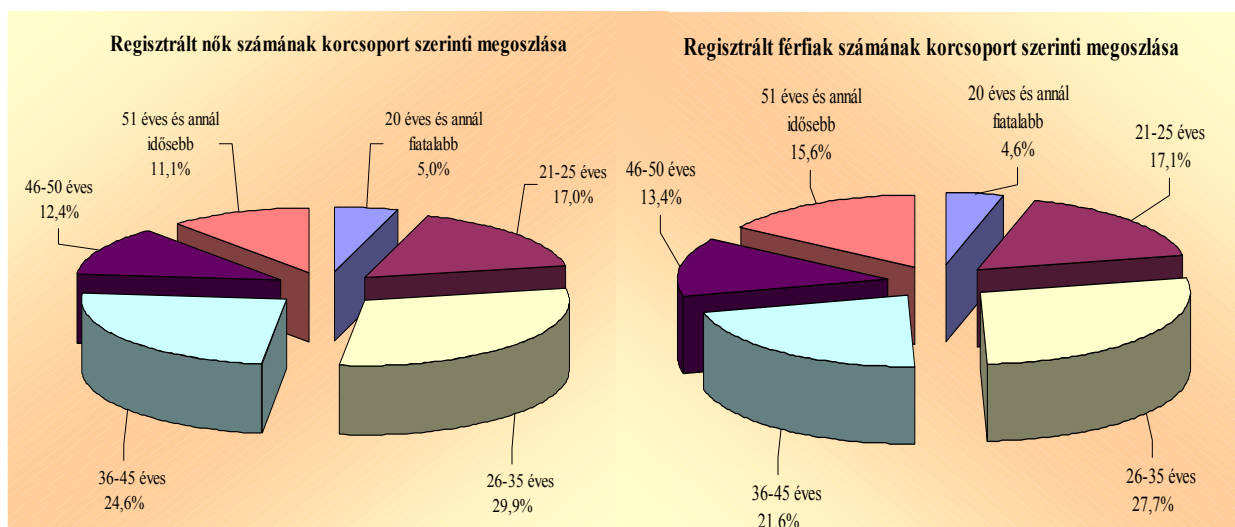
**A regisztrált munkanélküliek számának alakulása
főbb állománycsoportonként és nemenként**

A fizikai foglalkozásúaknál a szakmunkások és segédmunkások között a férfiak száma magasabb 47, illetve 25 százalékkal. A betanított munkások között a nők

átlagos létszáma 419-cel (24 százalékkal) haladja meg a férfiakét. A szellemi foglalkozásúak létszámán belül a nők száma több mint kétszerese a férfiakénak.

Korcsoportok szerint vizsgálva a regisztráltak 4,8 %-a 20 éves vagy annál fiatalabb, 17,1 %-a 21-25 év közötti, 28,9%-a 26-35 éves. A 36-45-évesek részaránya 23,1 %, a 46-55 éveseké 21,1 %, az ennél idősebbeké 5,0 %.

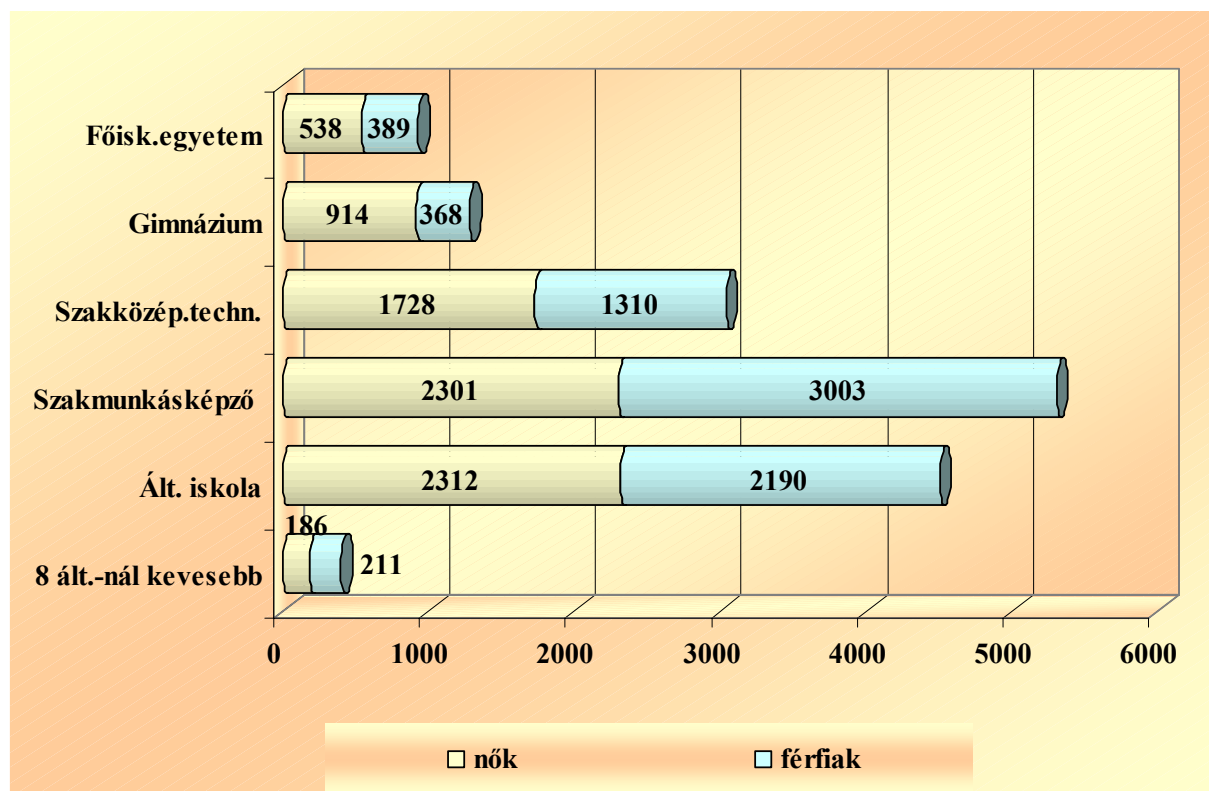
Nemek szerint tekintve a korosztályos megoszlásokat, a 25 év alattiaknál nincs számottevő eltérés, a 26-35, illetve a 36-45 év közöttieknél a nők aránya magasabb, összességében öt százalékponttal. A 45 év feletti korosztálynál a férfiak megoszlási mutatója közel 6 százalékponttal magasabb, megközelíti a harminc százalékos részarányt.

Iskolai végzettség szerinti bontás alapján a munkanélküliek között legtöbben szakmunkásképző, illetve szakiskolai végzettséggel rendelkeznek (34,3 %), de a legfeljebb általános iskolát végzettek aránya is meghaladja a harminc százalékot. Szakközépiskolát, technikumot befejezők a regisztráltak 19,7 %-át, a gimnáziumban érettségizők a teljes létszám 8,3 %-át teszik ki. A diplomások arányszáma hat százalék, mely közel egy százalékponttal több, mint egy évvel korábban.

2003-ban csak az általános iskolával sem rendelkező munkanélküliek havi átlagszáma csökkent minimálisan, nyolc fővel az előző évhez képest. A mindössze általános iskolát végzők száma 316 fővel (7,5%-kal), a szakközépiskolát, technikumot befejezők száma 289 fővel (10,5 %-kal) emelkedett. A diplomával rendelkezőké ezt jóval meghaladó mértékben, közel

egynegyedével nőtt az elmúlt egy év alatt, átlagszámuk túllépte a kilencszáz főt (927 fő).

A munkanélküliek számának alakulása iskolai végzettség szerint

Nemenkénti bontásban tekintve az iskolai végzettség alakulását, a nyolc osztálynál kevesebbet, illetve a szakmunkásképzőt, szakiskolát befejező férfiak száma magasabb, 25, illetve 702 fővel. A szakközépiskolai, technikai végzettséggel rendelkezőknél 418 fővel, a gimnáziumban érettségizőknél 546 fővel, a diplomások között 149 fővel haladja meg a nők létszáma a férfiakét.

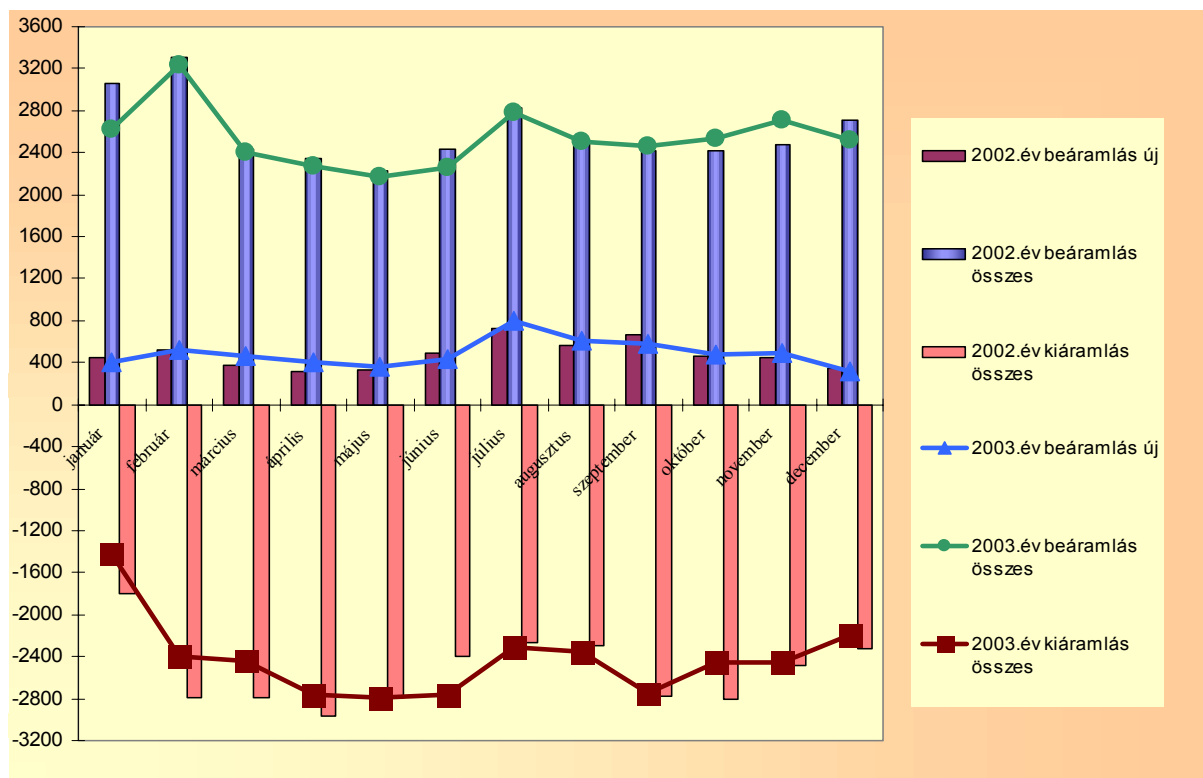
A regisztrációba **belépők** száma 2003-ban összességében meghaladta a harmincezer főt (30488 fő), mely hétszázszal marad el az előző évi beáramló létszámtól. A nyilvántartásba bekerülők száma havonta 2177 és 3237 fő között szóródott. Legtöbbször, hasonlóan az előző évi tendenciához, februárban kerültek a kirendeltségi nyilvántartásba, legkevesebbször pedig májusban.

Az **első alkalommal belépők** száma a tárgyévben összesen 5857 fő volt, mely újra emelkedett a bázisidőszakkal összehasonlítva (147 fővel). Az új belépők

létszáma júliusban volt a legmagasabb, nyolcszáz fővel, legalacsonyabb pedig decemberben, 319 fővel.

A nyilvántartásba újonnan bekerülők az összes beáramló 19,2 %-át teszik ki, mely részarány kismértékű, egy százalékpontos növekedést mutat.

Regisztrált munkanélküliek be-, és kiáramlása 2002-2003. évben

A nyilvántartásból **kikerülők** száma 2003-ban összességében meghaladta a huszonkilenc-ezer főt (29071), mely 1427 fővel alacsonyabb az előző évitől. A kilépők száma havonta nem érte el a háromezret, 1417 (januárban) és 2788 (májusban) fő között mozgott.

A **munkanélküliségi ráta** a tárgyévben megyei szinten 8,1 és 9,0 % között szóródott, átlagosan 8,5 % volt. A munkanélküliség relatív mutatója 0,4 %-pontot emelkedett ebben az évben.

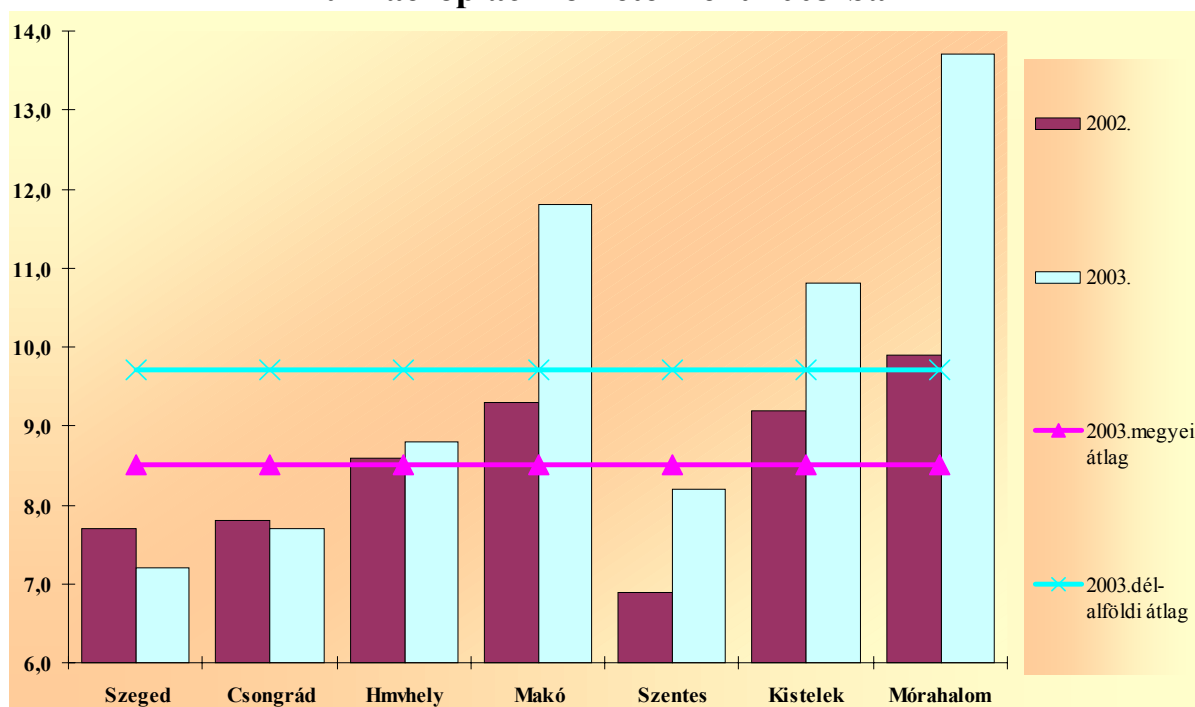
A dél-alföldi régióban a mutató átlagosan 9,7 %, 0,5 %-ponttal több a bázisidőszakinál.

2003-ban a kirendeltségek közül megyei szint alatti – hasonlóan az előző évhez -, Szeged (7,2 %) Csongrád (7,7 %) és Szentés (8,2 %) térségében a munkanélküliségi ráta havi átlaga. Szegeden és Csongrádon is csökkent a

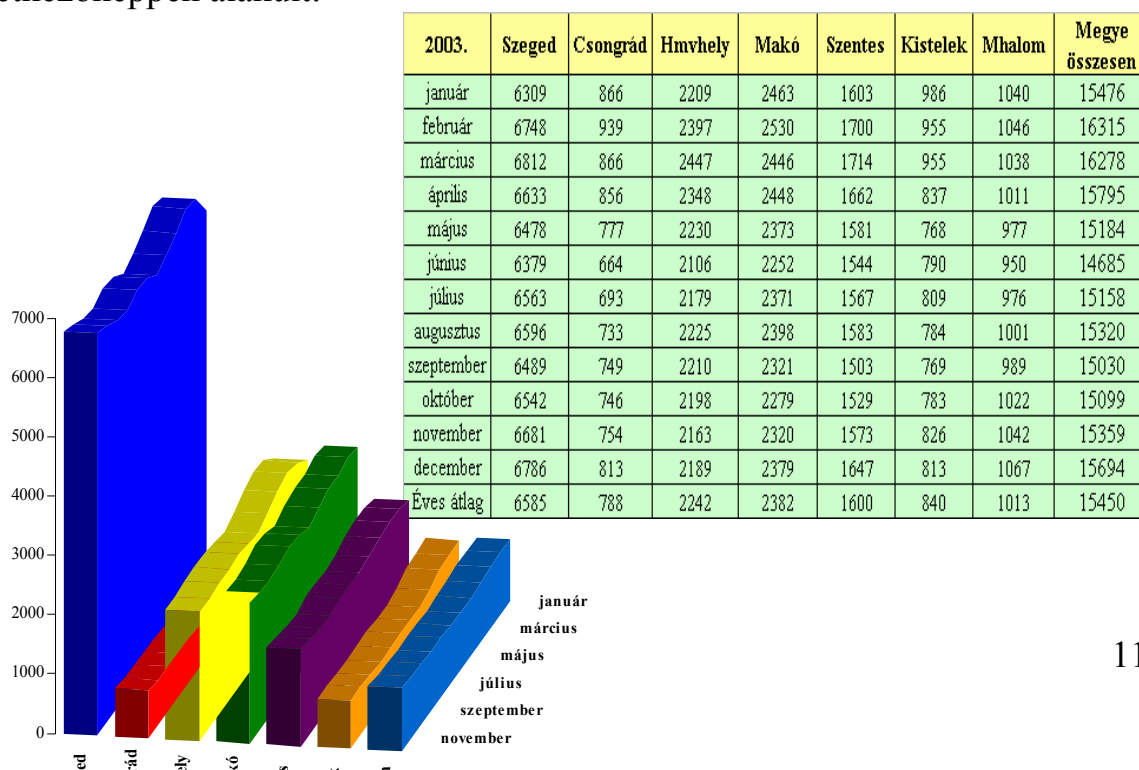
bázisidőszakival összehasonlítva a mutató szintje. Szentesen viszont 1,3 százalékponttal emelkedett a munkanélküliség relatív mutatója. Ennél nagyobb mértékű növekedés következett be Kisteleken (1,6%-pontos), Makón (2,5%-pontos) és Mórahalmon (3,8%-pontos).

A megye települései között a munkanélküliségi ráta továbbra is különösen magas Magyarcsanakdon (23,8 %), Csanádalbertin (19,8%), Ruzsán (17,9%), Öttömösön (17,0%).

A munkanélküliségi ráták alakulása munkaerőpiaci körzetenként 2003-ban

A regisztrált munkanélküliek száma 2003-ban **kirendeltségenként** a következőképpen alakult:

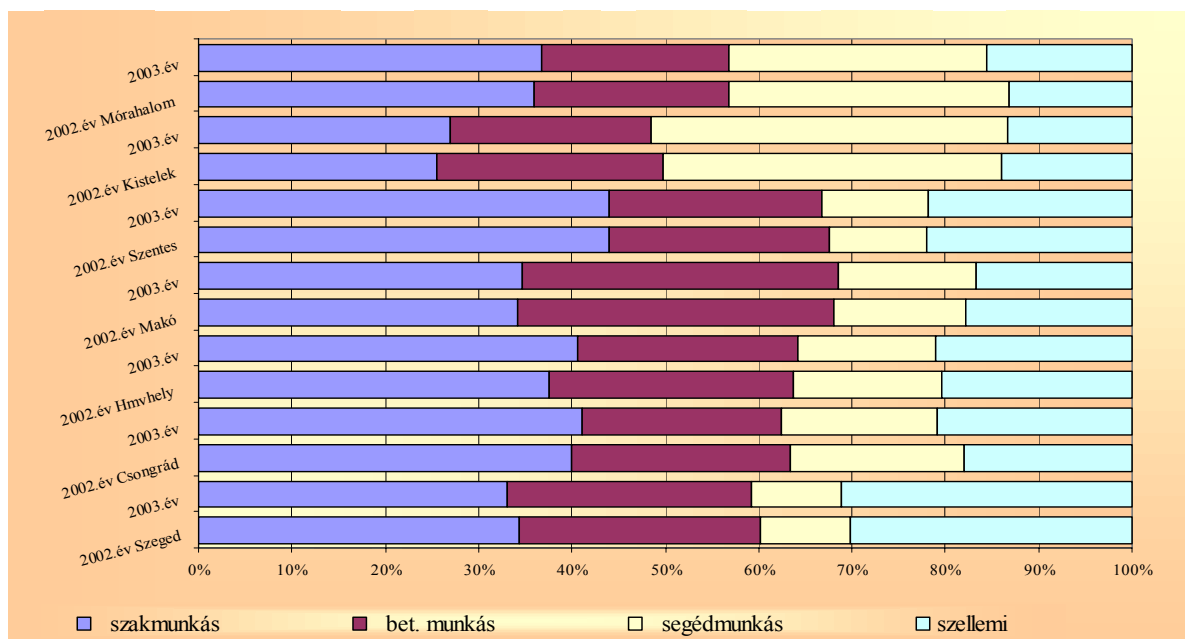

Megyei szinten a munkanélküliek havi átlagszáma 2003-ban 1060 fővel nőtt 2002. évhez képest. A kirendeltségek közül egyedül Csongrádon csökkent a regisztráltak száma, havi átlagban 95 fővel, mely 10,8 százalékos visszaesést jelent. Kisteleken és Hódmezővásárhelyen a létszámnövekedés nem érte el a száz főt sem, 34, illetve 82 fő volt. Mórahalmon közel húsz százalékkal (165 fővel) szerepeltek havonta átlagosan többen a nyilvántartásban, mint egy évvel korábban. Közel hasonlóan nagy a létszámemelkedés mértéke Szentes körzetében, 17,7%, mely 241 fős létszámtöbbletnek felel meg. Szeged és Makó térségében az átlagos létszámnövekedés elérte, illetve meghaladta a háromszáz főt, mely Makón 16,3%-os, Szegeden megyei átlag alatti, 4,8%-os mértéknek felel meg.

A kirendeltségek nyilvántartásában Csongrád kivételével a **nők** részaránya meghaladja a férfiakét, legmagasabb Hódmezővásárhelyen 54 százalékkal. Csongrád térségében a nők arányszáma megközelítette az ötven százalékot (49,5%), közel öt százalékpontot emelkedett az előző évi 44,8%-hoz képest.

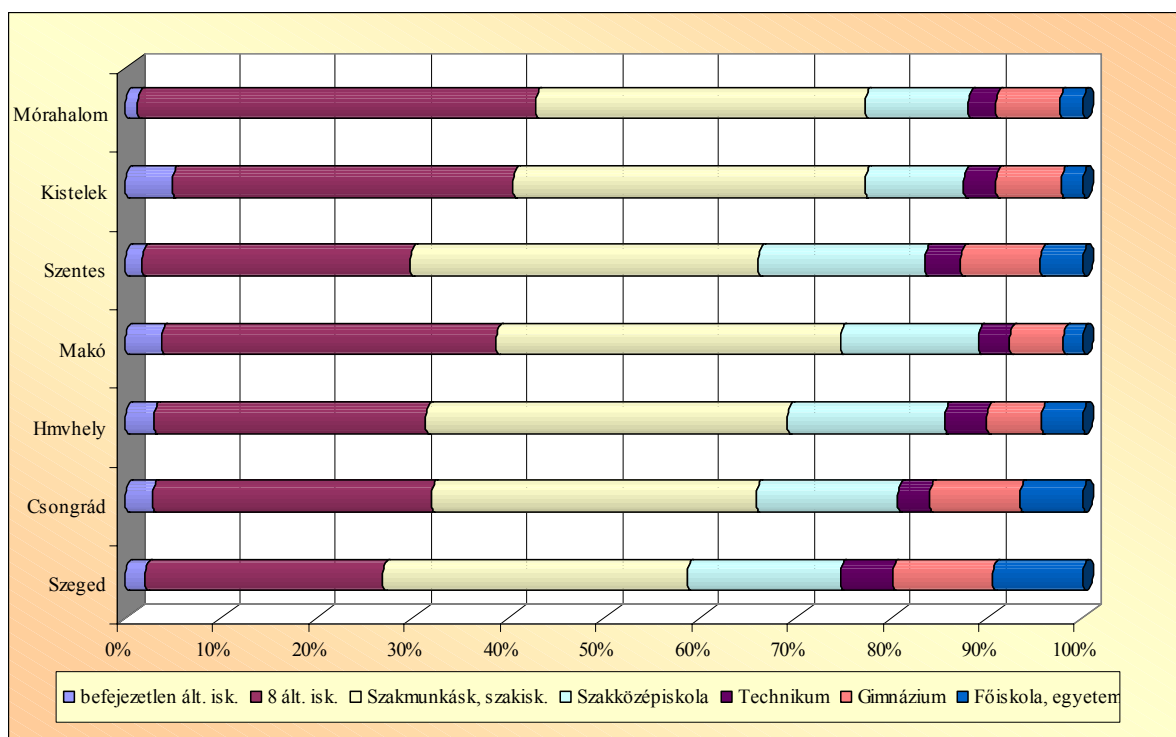
Állománycsoportok szerint vizsgálva a fizikai foglalkozásúak aránya Szegeden a legalacsonyabb, nem éri el a hetven százalékot (68,9%), a többi kirendeltségen közelítette, illetve meghaladta a 80 %-ot, legmagasabb Kisteleken, 86,7 %-kal. Szeged térségében a szellemi foglalkozásúak a regisztráltak 31,1 %-át tették ki, Kisteleken 13,3%, Mórahalmon 15,6%, Makón 16,7% a megoszlási mutató.

Regisztrált munkanélküliek számának megoszlása állománycsoportonként, kirendeltségenként (%)

A szakmunkások részaránya, hasonlóan az előző évihez, Szentesen a legmagasabb, a regisztráltak 43,9 %-át jelenti, de Csongrádon és Hódmezővásárhelyen is eléri a negyven százalékot, Kisteleken viszont a munkanélküliek mindössze 27 százaléka szakmunkás. Ebben a térségben a segédmunkások arányszáma a legmagasabb, 38,2 %, Szegeden „csak” tíz százalék. A betanított munkások megoszlása Makón 33,8 %, Szegeden 26,2 %, a többi kirendeltségen 20,2 és 23,7 százalék között szóródott.

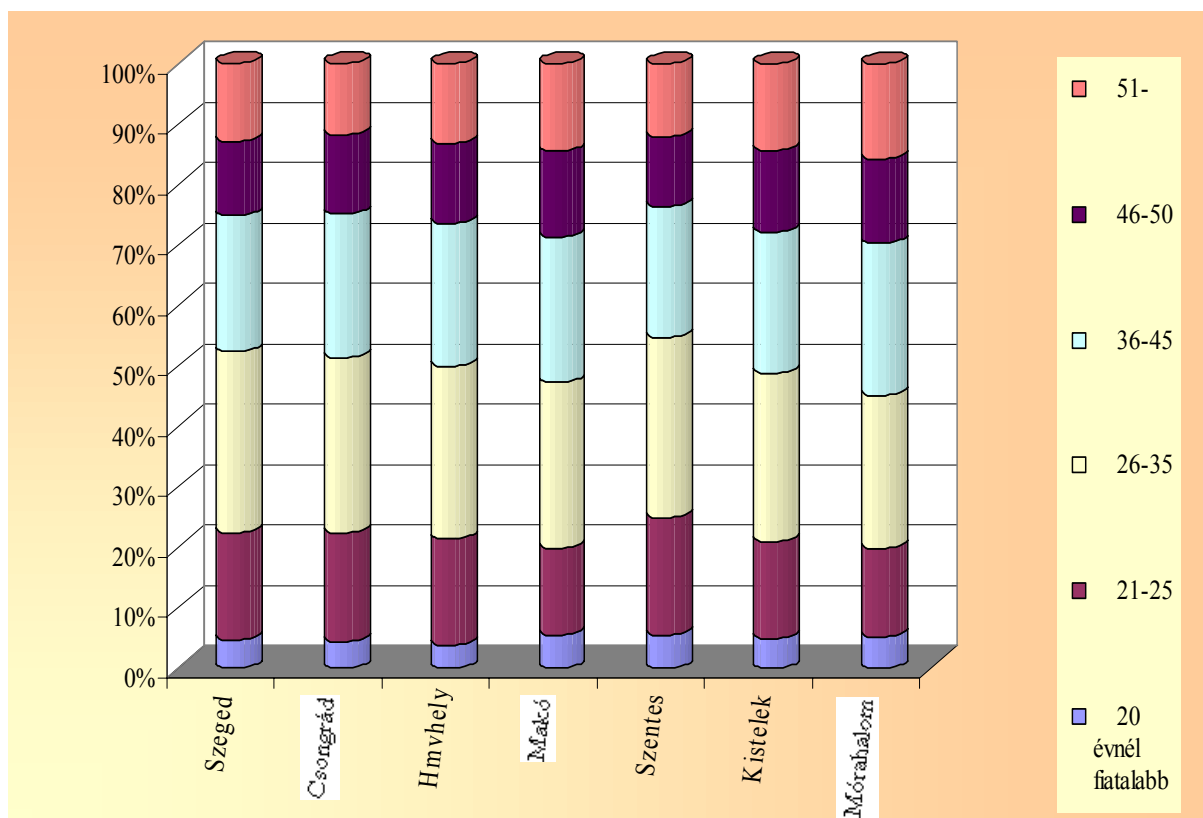
A regisztrált munkanélküliek megoszlása iskolai végzettség szerint

A legfeljebb általános iskolát végzettek aránya Szegeden 26,9 %, Mórahalmon és Kisteleken viszont meghaladta a munkanélküliek negyven százalékát (42,9, illetve 40,4%), Makón pedig megközelítette ezt (38,7%). A szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek megoszlása viszonylag hasonlóan alakult az egyes térségekben, 31,8 és 37,8 % között szóródott. A szakközépiskolát, technikumot befejezettek és a gimnáziumban érettségizettek megoszlása Szegeden 31,9 %, Szentesen is közelít a harminc százalékhoz (29,5 %), Csongrádon 27,5%,

Hódmezővásárhelyen 26,4%, és Makón 23,3%. Mórahalmon és Kisteleken a részarányuk alig haladja meg a húsz százalékot (20,3, illetve 20,5% %). A diplomások legtöbbször továbbra is a szegedi regisztrációban szerepelnek, átlagosan 617-en, mely a munkanélküliek 9,4 %-át jelenti. Ez az arányszám 2002-ben nyolc százalék volt. Makón a legalacsonyabb a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, mindössze két százalék.

A kirendeltségi nyilvántartásban lévők korcsoportonkénti megoszlása 2003-ban az alábbiak szerint alakult:

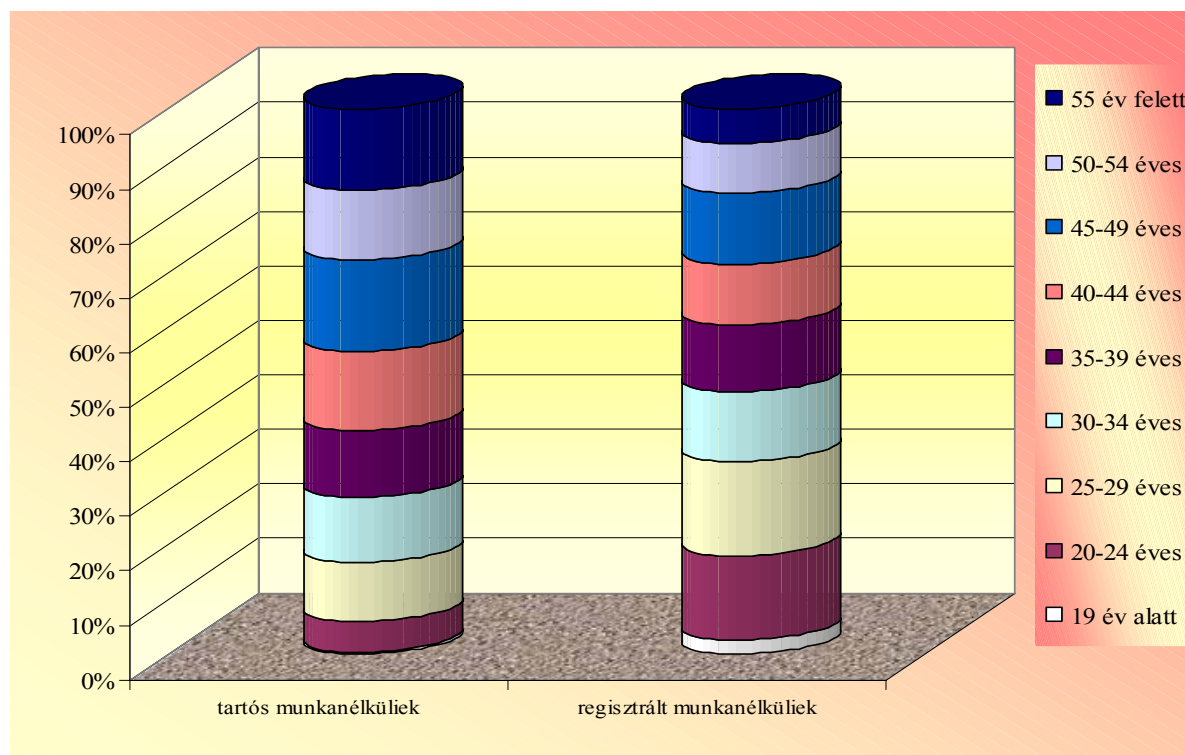
2003-ban a **tartós munkanélküliek** száma – akik legalább egy éve folyamatosan, megszakítás nélkül a regisztrációban szerepelnek –havonta átlagosan 2884 fő volt, mely 15 %-kal (376 fővel) emelkedett egy év alatt. Arányuk az összes regisztrált munkanélküli között a bázisidőszaki 17,4 %-ról 18,5%-ra nőtt. Számuk folyamatosan emelkedett, januárban 2666 fő volt, mely év végére meghaladta a háromezret (3154 fő).

A nők aránya a tartós munkanélküliek között 54,1 % , mely 1,8 százalékponttal magasabb a bázisidőszakinál.

Korcsoportos bontás alapján a tartósan munkanélküliek 1/6-a 30 éven aluli, a 30-39 évesek részaránya 24,2 %, a negyvenes korosztályé a legmagasabb, 31,4

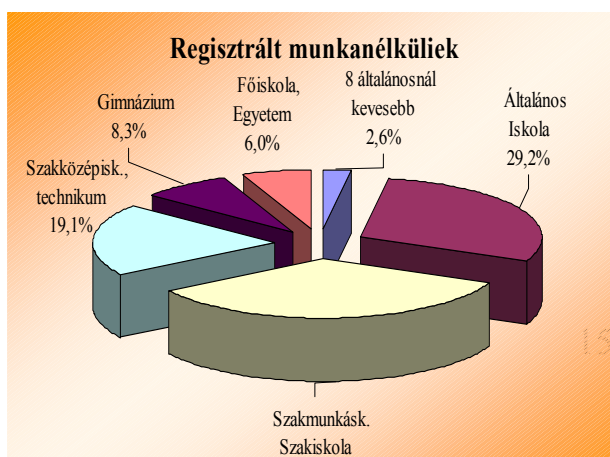
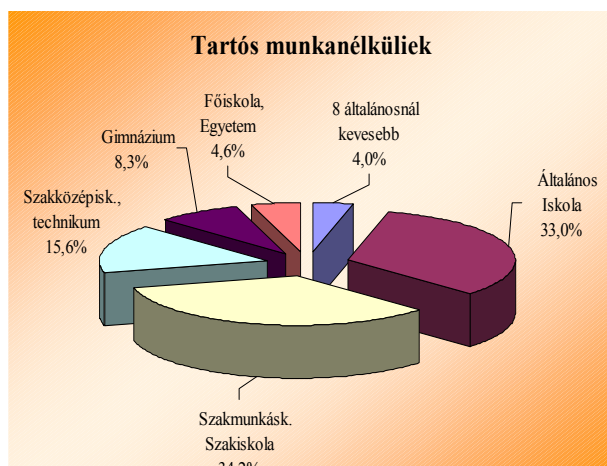
%-kal. Az ötven év felettiak a tartós munkanélküliek 27,7%-át tették ki, mely megoszlás 1,7%-ponttal kevesebb az előző évhez képest. Hasonló mértékben nőtt a negyvenes korosztály aránya a vizsgált időszakban.

A regisztrált és a tartós munkanélküliek számának korcsoport szerinti megoszlása 2003-ban

A 30 éven aluli regisztráltak az összes munkanélküli 35,3 %-át teszik ki, mely több, mint duplája a tartós munkanélküliek hasonló korcsoportjának (16,7 %). A harmincas korosztály részaránya közel hasonlóan alakult a legalább egy éve a nyilvántartásban lévőkkel összehasonlítva (24,2-24,9 %). A megoszlás a 40-49 éveseknél megfordul, a tartósan munkanélküliek arányszáma 31,4 %, hét százalékponttal magasabb, mint az összes regisztrált esetében. Az 50 év feletti tartósan munkanélküliek megoszlása 27,7 %, az összes nyilvántartottra vetítve ez 15,6%.

A tartós munkanélküliek, valamint az összes regisztrált munkanélküli iskolai végzettség szerinti megoszlása a következőképpen alakult:

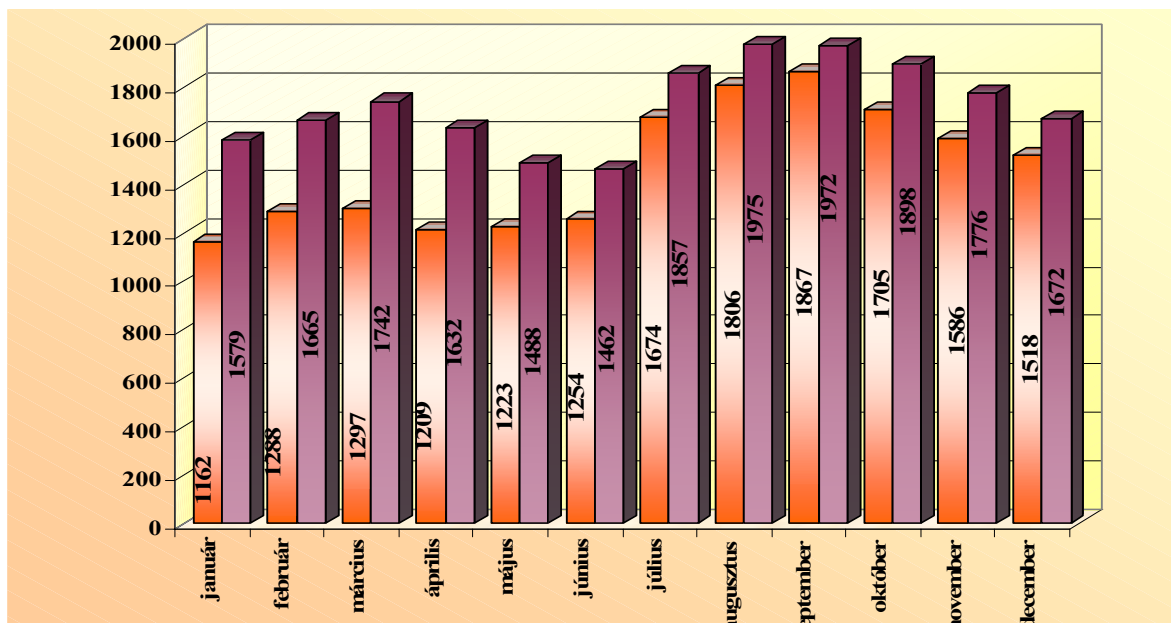

A tartós munkanélküliek között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 37 százalék, öt százalékponttal magasabb, mint az összes regisztráltra vetített hasonló mutatószám. A szakmunkásképző-, és szakiskolát elvégzők arányszáma hasonlóan alakult mindkét megoszlásban (34,2-34,3%), ugyanez jellemző a gimnáziumban érettségizettekre is (8,3-8,3%). A legalább egy éve a regisztrációban lévők között a szakközépiskolát, technikumot elvégzők és a diplomások részaránya alacsonyabb, mint az összes munkanélküli között, 3,7, illetve 1,4%-ponttal.

3. A pályakezdő munkanélküliek jellemzői

A **pályakezdő munkanélküliek** száma 2003-ban Csongrád megyében 1462 és 1975 fő között szóródott, átlagosan 1727 fő szerepelt havonta a regisztrációban. Januárban 417 fővel több pályakezdő szerepelt a nyilvántartásban, mint az előző év azonos időszakában, év végére ez a különbség 154 főre csökkent. Az átlaglétszám 261 fővel (17,8 %-kal) volt magasabb az előző évinél. Legtöbben augusztus és szeptember hónapban, a nyári, fokozottabb beáramlás után szerepeltek a nyilvántartásban. A pályakezdők 11,2 %-os részaránya az összes regisztrált munkanélküli között a bázisidőszakhoz képest egy százalékpontos növekedést mutat.

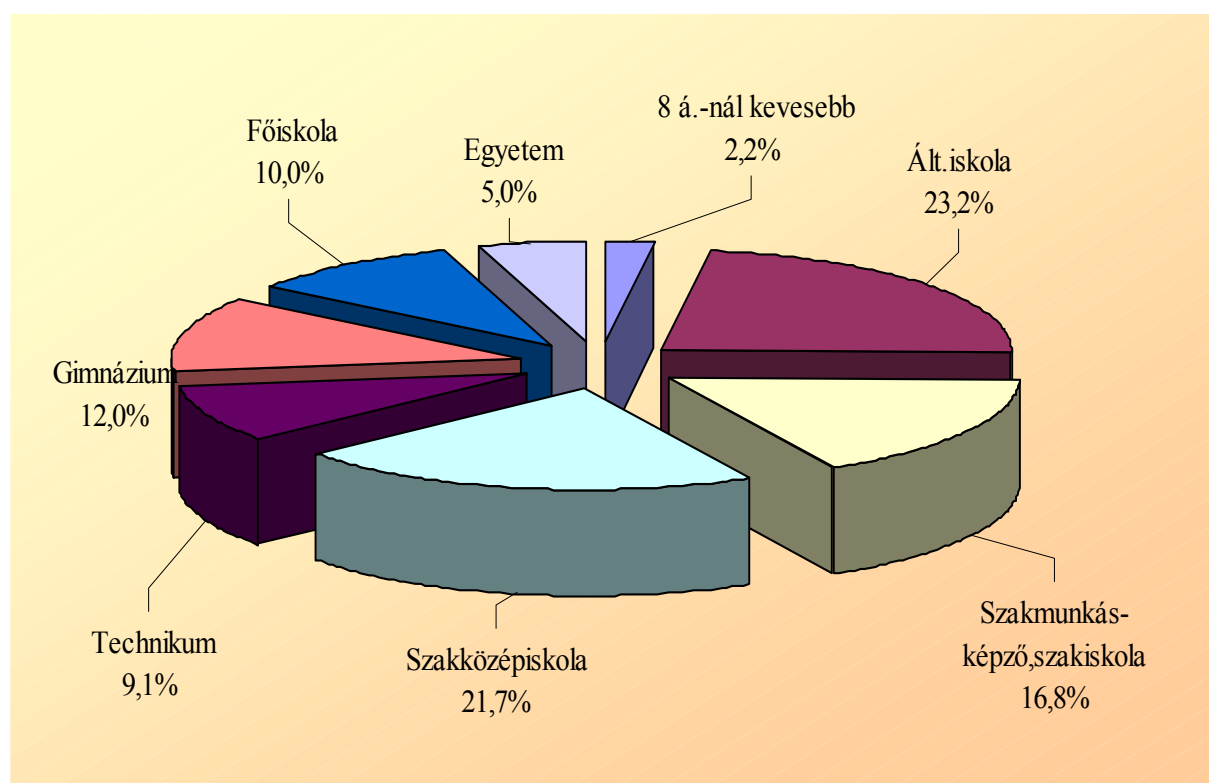
A regisztrált pályakezdő munkanélküliek számának alakulása 2002-2003-ban

A **nők aránya** a pályakezdő munkanélküliek között átlagosan 54 százalékos, számuk egész évben meghaladta a férfiakét, legmagasabb augusztusban és szeptemberben volt, 1116 és 1118 fővel.

Korcsoportokat tekintve éves átlagban a pályakezdők 69,7 %-a a 20-24 éves korosztályba tartozott, mely részarány hasonlóan alakult az előző évhez képest. A 20 éven aluliak aránya húsz százalékos, 2,5%-ponttal kevesebb, mint egy évvel korábban, a 25 éves illetve ennél idősebb pályakezdőké ugyanilyen mértékben emelkedett, 10,3 %-ra.

A regisztrált pályakezdő munkanélküliek megoszlása iskolai végzettség szerint

2003-ban a pályakezdők közül legtöbbet általános iskolai, illetve szakközépiskolai végzettséggel rendelkeztek, arányuk 23,2, illetve 21,7 % volt. A szakmunkásképzőt, szakiskolát befejezők részaránya 16,8%, mely két százalékpontos emelkedést mutat egy év alatt. A diplomások a regisztrált pályakezdők 15 százalékát tették ki, ami 2002-ben 12 százalékos volt. Átlagos

havi létszámuk a bázisidőszaki 177 főről 258 főre nőtt, mely 46 százalékos többletet mutat.

A regisztrációba belépő pályakezdők száma 2003-ban havonta 285 és 750 fő között szóródott, átlagosan 425-en kerültek be a nyilvántartásba. Legkevesebben májusban, legtöbben júliusban léptek be a rendszerünkbe.

Az első alkalommal beáramlók száma az egész évet tekintve 2374 fő, mely mindössze hét fővel magasabb a bázisidőszakinál.

Havonta átlagosan 412 fő pályakezdő került ki a regisztrációból, számuk 16 fővel több az egy évvel korábbinál. Legtöbben szeptemberben (539 fő) léptek ki a nyilvántartásból.

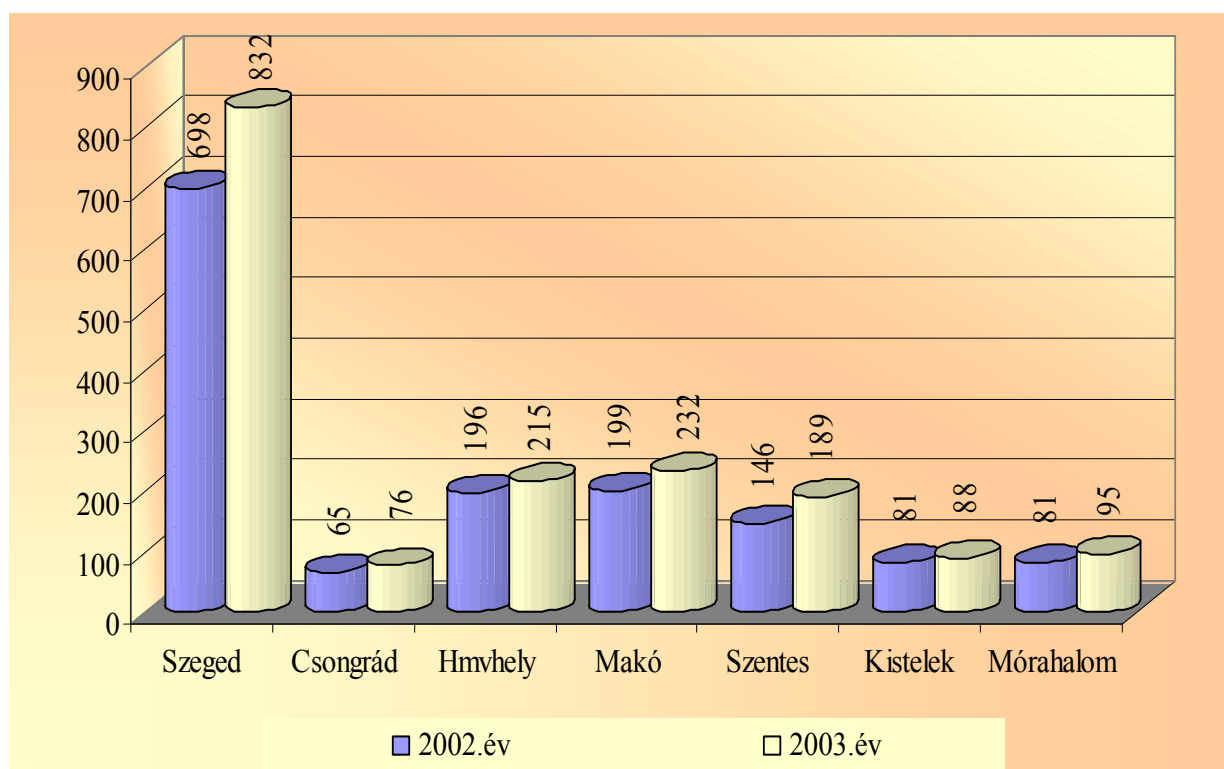
A regisztrált pályakezdő munkanélküliek ki-, és beáramlási adatai iskolai végzettség szerint

Regisztrált pályakezdő munkanélküliek	2002.év				2003.év			
	Nyitó- létszám	belépő	kilépő	záró- létszám	Nyitó- létszám	belépő	kilépő	záró- létszám
Általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők	26	118	110	34	34	108	107	35
Általános iskolai végzettségűek	257	1225	1138	344	344	1198	1160	382
Szaktanulást végző iskolát, szakiskolát végzetek	244	886	848	282	282	866	868	280
Szakközépiskolát, technikumot végzetek	337	1585	1448	474	474	1487	1460	501
Gimnáziumot végzetek	117	706	639	184	184	637	639	182
Főiskolát, egyetemet végzetek	122	642	564	200	200	799	707	292
Összesen:	1103	5162	4747	1518	1518	5095	4941	1 672

A pályakezdők éves beáramlását tekintve a diplomás fiatalok száma emelkedett jelentősen 2003-ban. Ebben az évben 799 fő került a regisztrációba, mely 157 fővel, egynegyedével haladta meg a bázisidőszaki létszámot. A 2002. évi nyitólétszám a főiskolát, egyetemet elvégzők esetében 122 fő, mely 2003. év végére 292 főre nőtt. A többi iskolatípusnál csökkent a regisztrációba bekerülő pályakezdők száma, melynek mértéke tíz és kilencvennyolc fő között mozgott. Ezáltal 12,4%-ról 15,7%-ra emelkedett a diplomások részaránya a beáramlók között.

2003-ban a pályakezdő munkanélküliek közel fele (48,2%-a) a szegedi kirendeltség nyilvántartásában szerepelt. Havi átlagszámuk a bázisidőszaki 698 főről 832 főre emelkedett. Legtöbbször szeptemberben voltak, számuk megközelítette az ezer főt (967), legkevesebben júniusban, amikor nem csökkent hétszáz fő alá a szegedi pályakezdő munkanélküliek létszáma (711). Az előző évben 500 és 906 fő között szóródott a létszámuk.

A regisztrált pályakezdők számának alakulása kirendeltségenként

Nemcsak Szegeden, hanem a többi térségben is emelkedett a regisztrált pályakezdő munkanélküliek száma 2003-ban. Szentesen 43 fővel (29,3%-kal), Makón 33 fővel (16,4%-kal) nőtt a pályakezdők havi átlagos létszáma.

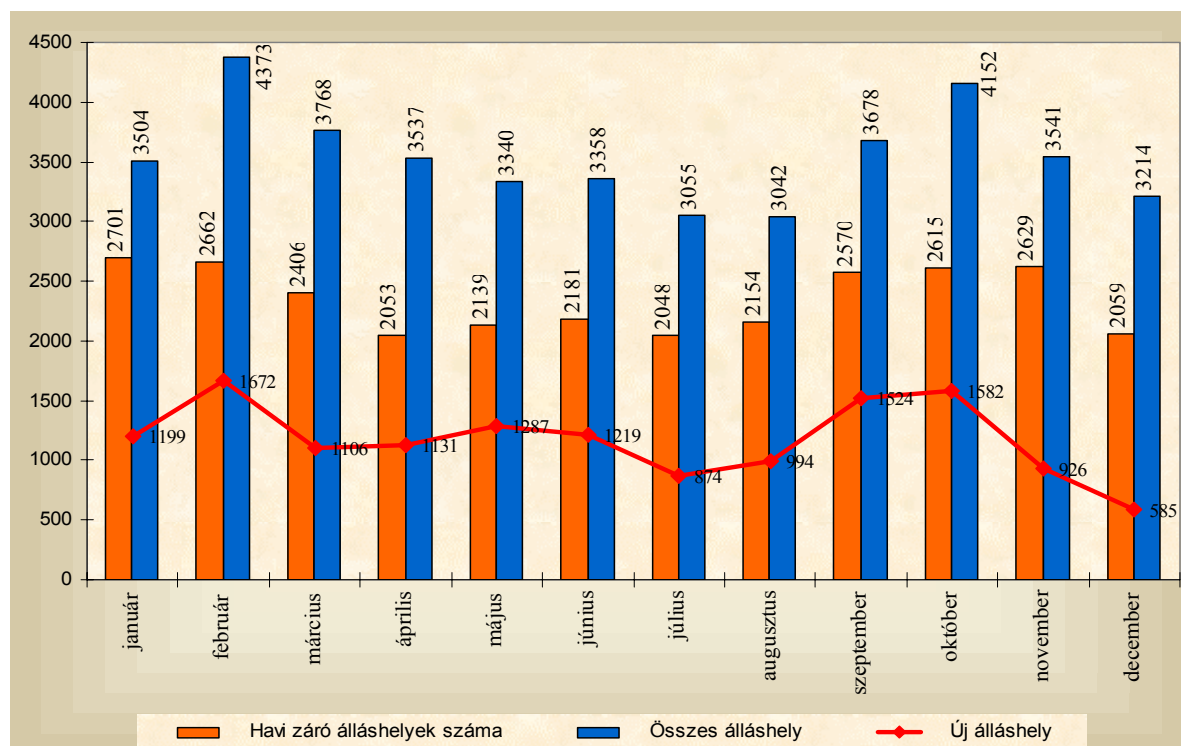
4. A munkaerő iránti kereslet és kínálat alakulása

2003-ban havonta átlagosan 3547 állást tudtak felajánlani a kirendeltségeken a munkát keresőknek. Ez 241-gyel (6,4 %-kal) elmarad az egy évvel korábbi

álláshely-kínálattól. A **havonta rendelkezésre álló** álláshelyek száma augusztusban volt a legkevesebb (3042), februárban pedig a legtöbb (4373).

A munkaerő-kereslet alakulását havi bontásban az alábbi grafikon részletezi:

A bejelentett álláshelyek számának alakulása Csongrád megyében 2003.évben

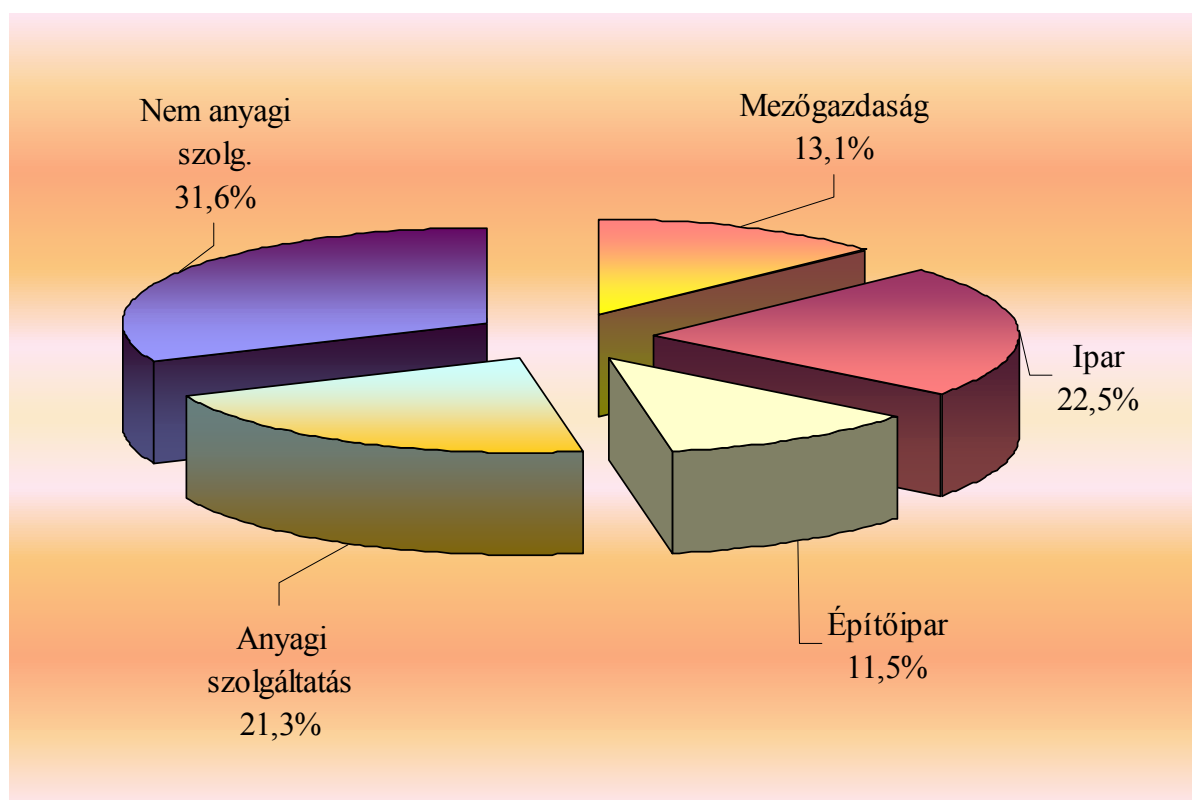
A hónap végén **rendelkezésre álló** álláshelyek zárónapi átlagszáma a vizsgált időszakban 2351, ez 237-tel kevesebb a 2002. évinél. Az egy álláshelyre jutó munkanélküliek száma megközelítette a hetet, eggyel több, mint a bázisidőszakban volt. A hónap végén betöltetlen állások száma 2048 és 2701 között szóródott, januárban volt a legtöbb, júliusban pedig a legkevesebb. A munkaerő-kereslet januártól csökkenő tendenciájú volt, áprilistól augusztusig kismértékben változott, szeptembertől novemberig 2629-re emelkedett, az év végén pedig visszaesett 2059-re.

A gazdálkodó szervezetek által bejelentett **új álláshelyek** száma éves szinten kismértékben meghaladta a tízezeret (14.099 volt), ez 247-tel több a bázisidőszaktól.

A munkáltatók új munkaerő-kereslete 585 és 1672 között szóródott, havi átlagban 1175 volt (az év végén, decemberben volt a legkisebb, februárban pedig a legnagyobb).

Az újonnan bejelentett elhelyezkedési lehetőségek főbb ágazati megoszlását a következő ábra szemlélteti:

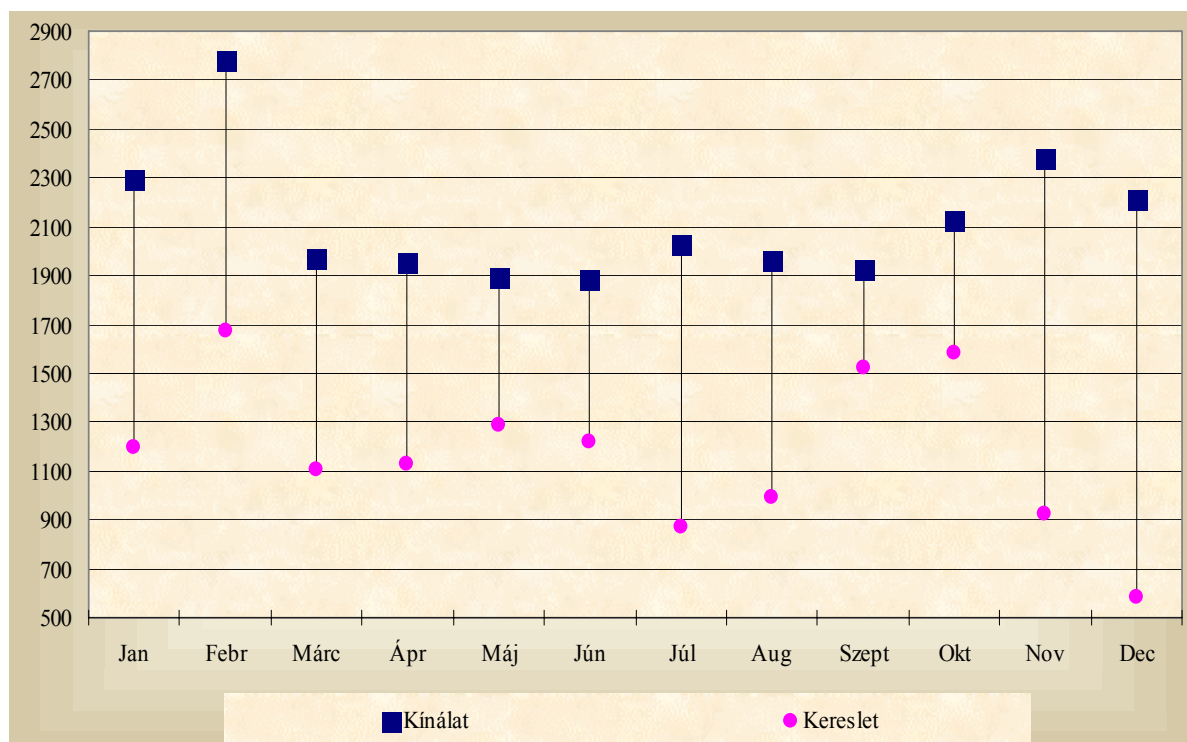
**A 2003-ban bejelentett új álláshelyek megoszlása
nemzetgazdasági áganként (%)**

A legtöbb új állást, közel négyezer-ötszázat (4457-et) a nem anyagi szolgáltatások ágazataiból ajánlották fel. A bázisidőszakhoz viszonyítva három százalékponttal emelkedett az erről a területről felajánlott új állások részaránya, így már meghaladja a harminc százalékot. Ugyanakkor 3,2 %-ponttal mérséklődött az ipar megoszlása az összes új munkaerő-keresleten belül. Ezáltal közel hasonló az ipar és az anyagi szolgáltatások ágazataiból származó új álláshelyek arányszáma, 22,5, illetve 21,3%.

2003-ban havonta a munkaerő-kereslet-, és kínálat (új álláshelyek, illetve a regisztrációba újonnan belépők) viszonyát a következő grafikonon tekinthetjük meg:

A munkaerő-kereslet és kínálat alakulása Csongrád megyében 2003-ban

A vizsgált időszakban minden hónapban **túlkínálat** volt a megyei munkaerőpiacon. Az új belépők száma 1,8-szerese volt az új állások számának (az előző évben 1,9-szeres). A legmagasabb túlkínálat, 3,8-szeres, decemberben volt. Ekkor az új állások száma 585 volt, ugyanakkor 2208-an regisztráltatták magukat a hónap folyamán. A munkaerő kereslet-, kínálat viszonyzáma hasonlóan az előző évihez, szeptemberben és októberben volt a legalacsonyabb, amikor a túlkínálat „mindössze” 26-35 %-os volt. Az egész évet vizsgálva több mint tizenegy-ezerrel (11.294-gyel) többen léptek be munkanélküliek közé, mint ahány új álláslehetőséget bejelentettek a munkáltatók.

A munkaerő-kereslet-, és kínálat ágazati alakulását és megoszlását az alábbi táblázat részletezi:

**Az 2003. évi munkaerő-kínálat és kereslet alakulása a
főbb nemzetgazdasági ágakban**

Nemzetgazdasági ág	Kínálat*		Reláció	Kereslet	
	%	fő		álláshely	%
Mezőgazdaság	11,2	2855	>	1842	13,1
Ipar	27,5	6983	>	3174	22,5
Építőipar	6,3	1603	<	1628	11,5
Anyagi szolgáltatás	22,6	5739	>	2998	21,3
Nem anyagi szolg.	32,4	8213	>	4457	31,6
Összesen	100,0	25393	>	14099	100,0

*Újonnan (először, vagy ismételten) belépő nem pályakezdő munkanélküliek

2003-ban az építőiparon kívül valamennyi nemzetgazdasági ágban meghaladta a munkaerő-kínálat a keresletet. Az építőiparban huszonötöt meghaladta az álláshelyek száma a regisztráltakét. Az átlagnál alacsonyabb volt a túlkínálat (1,5-szeres) a mezőgazdaságban. Ugyanakkor a legnagyobb mértékű túlkínálat az ipar területén jelentkezett (2,2-szeres).

A vizsgált időszakban közel tizennégy-ezer (13.848) közvetítőlapot adtak ki a kirendeltségek, ezerkétszázzal, nyolc százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban. 2003-ban 5447 munkanélkült helyeztek el, azaz a sikeres közvetítések aránya 39,3 %-os, két százalékponttal emelkedett. A közvetítéssel elhelyezkedettek 65 %-a, 3535 fő támogatott állásban kapott munkalehetőséget, mely négyszázzal több a bázisidőszakinál. Havonta átlagosan 454 munkanélkült helyeztek munkába a kirendeltségek munkatársai, legtöbbet, 813 főt februárban, legkevesebbet decemberben, 159 főt.

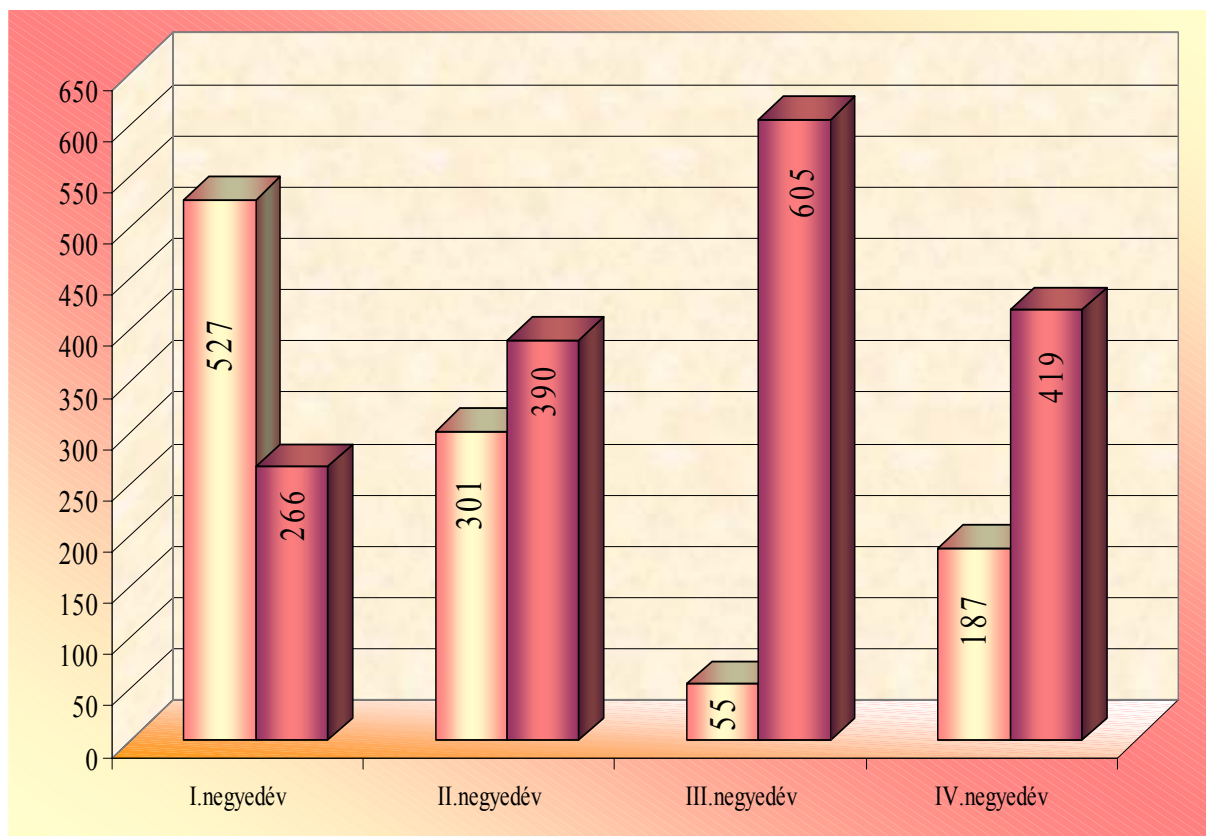
5. A munkáltatók létszámleépítési bejelentései

Csongrád megyében 2003-ban 36 munkáltató jelentette be 1680 fő elbocsátását a **csoportos létszámleépítés** kritériumainak megfelelő módon. A tárgyidőszaki

munkaviszony megszüntetések több, mint hatszáz fővel, 57 százalékkal haladták meg az egy évvel korábbi létszámleépítéseket.

Az elbocsátások megoszlását negyedéves bontásban a következő grafikon szemlélteti:

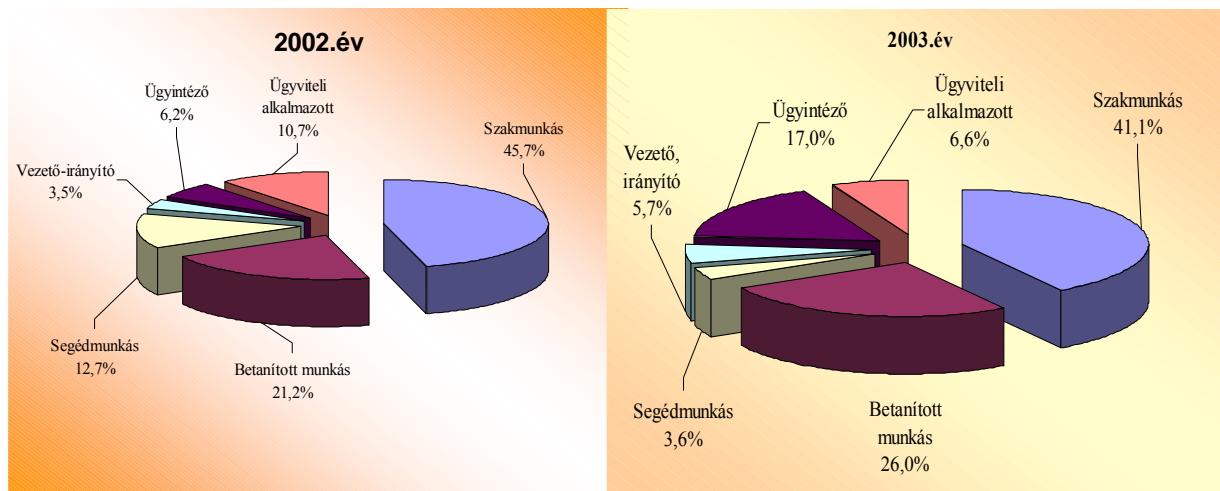
**A létszámleépítések alakulása Csongrád megyében
2002-2003-ban (fő)**

A létszámleépítések nagyobb hulláma – a korábbi tendenciáktól eltérően – nem az év első negyedévében jelentkezett. Az első negyedévben 266 főt, az előző év hasonló időszakának felét bocsátották el, az év további részében a leépítésben érintettek száma meghaladta a bázisidőszakit. Különösen nagy az eltérés a III. negyedév adataiban.

A létszámleépítést végrehajtó munkáltatók közel fele (47,2%), 17 gazdasági szervezet száz főnél kevesebb dolgozót foglalkoztatott. A háromszáz főnél többet foglalkoztatók megoszlása is meghaladja a negyven százalékot (44,5), a 100-299 fős **létszámmal** működő cégek 8,3 %-os részarányt képviseltek az elbocsátást eszközölő gazdálkodó egységek között.

Az elbocsátott munkavállalók főbb **állománycsoportonkénti** megoszlását a következő ábra mutatja be (%):

2003-ban az elbocsátott munkavállalók hetven százaléka **fizikai dolgozó**, mely részarány tíz százalékponttal kevesebb, mint az előző évben. Az előző évhez képest bár öt százalékponttal emelkedett a betanított munkások aránya, ugyanakkor hasonló mértékben csökkent szakmunkások megoszlása, s a segédmunkások hányada mintegy kilenc százalékponttal mérséklődött. A közel ötszáz fős (492) szellemi foglalkozású között az ügyintézők aránya az előző évi 6,2%-ról 17%-ra nőtt.

Az elbocsátások **ágazati** megoszlását a következő táblázat részletezi:

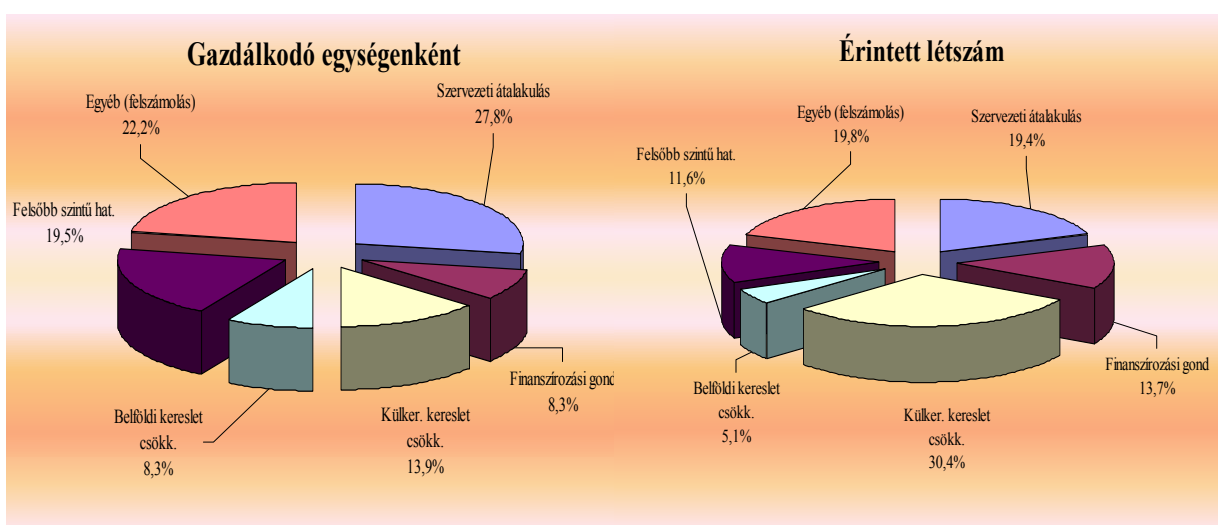
A bejelentett csoportos létszámcsoportos érintett létszámának megoszlása főbb nemzetgazdasági áganként

Megnevezés	2001.		2002.		2003.	
	fő	%	fő	%	fő	%
Mezőgazdaság	50	5,0	190	17,7	-	-
Bányászat	132	13,2	248	23,2	131	7,8
Feldolgozóipar	598	59,7	541	50,5	1114	66,3
Építőipar	20	2,0	-	-	40	2,4
Keresk. és vendéglátás	47	4,7	25	2,3	54	3,2
Szállítás, posta, távközlés	25	2,5	34	3,2	55	3,3
Pénzügyi tev., gazd. szolg.	18	1,8	-	-	229	13,6
Közigazgatás, oktatás, egészségügy, egyéb szolg.	112	11,2	33	3,1	57	3,4
Összesen:	1002	100,0	1071	100,0	1680	100,0

2003-ban 57 %-kal emelkedett az elbocsátások száma a 2002-es 6,9%-os növekedéshez képest. A feldolgozóiparban hajtották végre a létszámleépítés kétharmadát a munkáltatók. Ez szám szerint 1114 fő, duplája a tavalyinak. A pénzügyi ágazatból 229 fő került leépítésre, az előző évben erről a területről nem volt tíz fő feletti elbocsátás.

Az elbocsátások indokait a következő ábrák szemléltetik:

A bejelentett létszámleépítések fő indokainak megoszlása 2003-ban

A létszámleépítési bejelentések **elbocsátási indokai** között legtöbbször, 10 munkáltató a szervezeti átalakulást jelölte meg, s ez 326 fő leépítésével járt együtt. Öt cég a külföldi kereslet visszaesésére hivatkozva 510 dolgozóját küldte el. Hét munkáltató felsőbb szintű határozatra hivatkozva 195 munkavállalójától vált meg. Három-három gazdálkodó finanszírozási problémák és belföldi kereslet csökkenése következtében 231, illetve 86 főt küldött el. Egyéb okokra (többek között felszámolásra) hivatkozva 332 fő került elbocsátásra nyolc gazdálkodó egységtől.

Az egy bejelentésre jutó átlagos létszám 47 fő volt, ez hat fővel haladja meg az egy évvel korábbit. Az előzetesen beküldött csoportos létszám leépítési bejelentések 10 és 376 fő között szóródtak.

Azok a leggyakoribb **szakmák, foglalkozások**, melyekből tíz főnél többet bocsátottak el a következők: kerámia-készítő, porcelán-készítő, nőiruha-készítő, fémtömegcikk-gyártó, pedagógus, tartósítóipari szakmunkás, ABC eladó, hangszerkészítő, ruházati varrómunkás, asztalos, szövő, cipőfelsőrész-készítő, cipőkészítő, útépitő szakmunkás.

6. A munkanélküliek ellátásban részesülők főbb jellemzői

2003-ban Csongrád megyében havonta átlagosan közel ötezren (4908-an) részesültek **munkanélküli ellátásban**, 224-gyel kevesebben, mint egy évvel korábban. A januári és februári zárólétszám is még meghaladta az ötezer-négyszáz főt, számuk júniusra 4587-re csökkent, december végére újra elérte az ötezer főt (5118).

Az ellátottak közül havonta átlagosan 269-en **nyugdíj előtti munkanélküli segélyt** kaptak. Számuk az év eleji 307-ről decemberre 233 főre csökkent.

A **munkanélküli járadékban** részesülők átlagos száma 4504 fő volt, háromszázzal kevesebb az egy évvel korábbinál. Januárban 4943-an, októberben mindössze 4124-en, majd decemberben újra 4779-en kaptak járadékot.

A **képzésen résztvevő járadékosok** száma az év eleji 206 főről, közel felére (106-ra) csökkent december végére.

2003. év júliusától van lehetőség **álláskeresési juttatás** igénybe vételére. E támogatásban részesülők száma az év végén 464 fő, átlagosan 349 fő volt a havi létszám.

Jövedelempótló támogatásban már száznál is kevesebben, 82-en részesültek. Az év elején számuk még 137 fő volt, év végén már csak 51 fő részesült ebben a szociális jellegű támogatásban.

A **rendszeres szociális segélyben** részesülők száma havi átlagban meghaladta a kétezer-háromszázat, 2363 fő volt, ez 183-mal meghaladja az egy évvel korábbit. A januári 2289 főről számuk áprilisra 2530 főre emelkedett, december végén 2355 fő kapott segélyt.

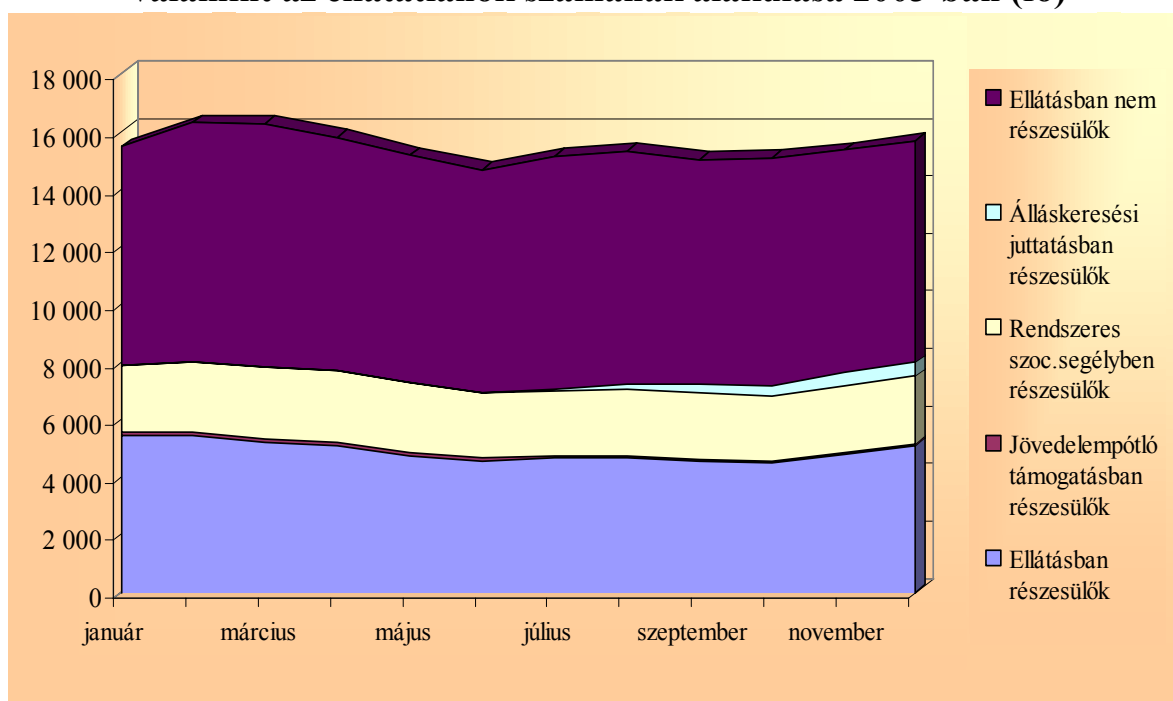
Munkanélküli ellátásban, juttatásban, rendszeres szociális segélyben, illetve jövedelempótló támogatásban **összességében** 7700 fő részesült a vizsgált időszakban. Az ellátottak, támogatottak és segélyben részesülők a regisztrált munkanélküliek felét tették ki, mely három százalékponttal alacsonyabb az egy

évvel korábbi megoszlásuknál. Így havi átlagban 7750 fő nem kapott **semmilyen ellátást**, számuk ezerrel meghaladja a 2002-ben ellátatlanok létszámát.

A munkanélküli ellátásban részesülők havi **érintett létszáma** nem érte el a hatezer főt (5966 fő volt), ez 258-cal kevesebb az előző évinél. Az ellátottak érintett létszáma az év elején, februárban 6703 fő, számuk októberben már csak 5496, decemberben pedig 5923 fő volt.

A regisztrált és ellátott munkanélküliek számának megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

A munkanélküli ellátásban, illetve támogatásban részesülők, valamint az ellátatlanok számának alakulása 2003-ban (fő)

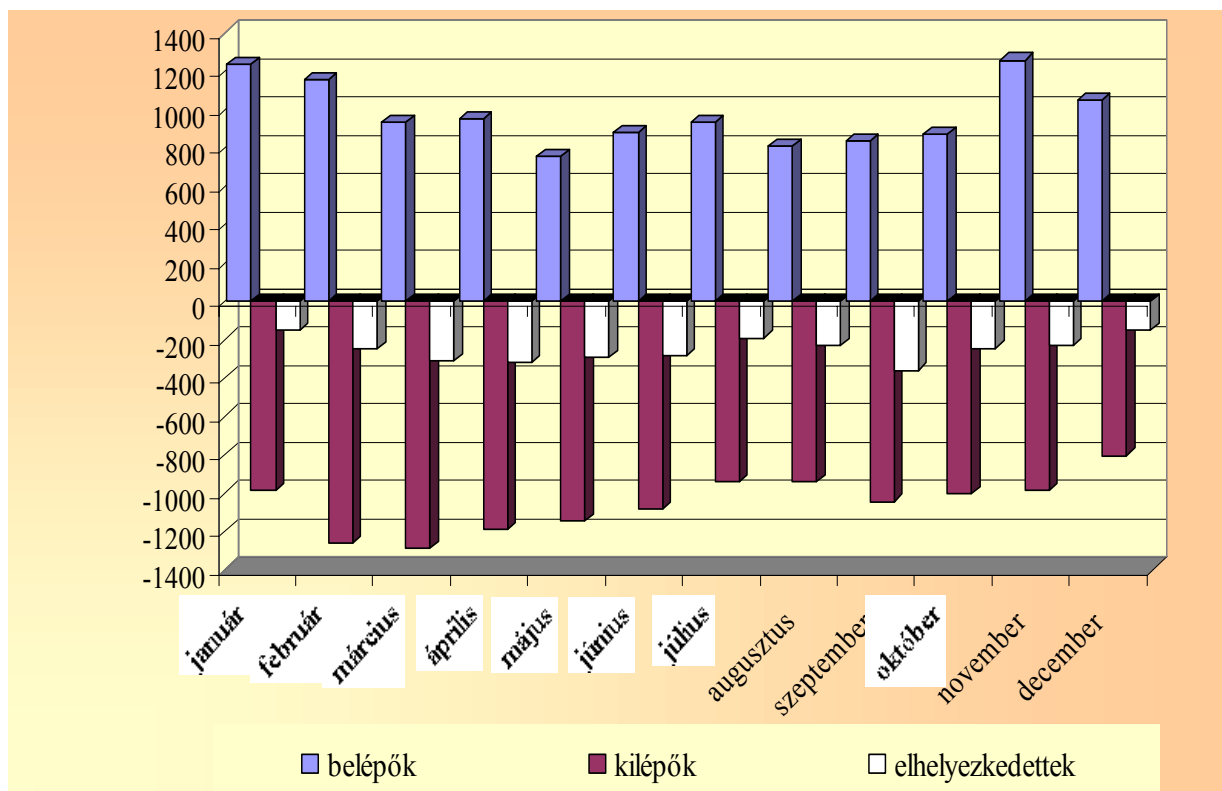
Az **ellátási rendszerbe belépők** átlagos havi száma nem érte el az ezret (972 fő volt), ez mindössze huszonnyolccal haladta meg az egy évvel korábbit. Az ellátásba bekerülők száma 757 és 1259 között szóródott, novemberben volt a legmagasabb, májusban pedig a legalacsonyabb. Éves szinten 11.669-en léptek be az ellátási rendszerbe.

Az **ellátásból kikerülők** száma havi átlagban meghaladta az ezer főt, 1058 volt, mely 34 fővel kevesebb a bázisidőszakinál. Az év folyamán az ellátó rendszerből kiesők száma 805 és 1288 közötti szóródást mutat, márciusban kerültek ki a legtöbb, decemberben pedig a legkevesebben. Összességében 2003-ban 12.695 fő került ki az ellátó rendszerből. A vizsgált időszakban

januárban, novemberben és decemberben volt kevesebb a rendszerből kikerülők száma a belépőkénél.

Az ellátásba be-, és kikerülők számának alakulását a következő grafikon szemlélteti:

Az ellátási rendszerbe belépők, valamint a kilépők és elhelyezkedettek számának alakulása Csongrád megyében 2003-ban (fő)

A tárgyidőszakban csökkent az ellátott munkanélküliek közül **elhelyezkedettek** száma, az év folyamán 3023 járadékos talált munkalehetőséget, ez több mint tíz százalékkal, 436 fővel kevesebb az egy évvel korábbinál.

Az év folyamán elhelyezkedők száma 150 és 360 fő között szóródott, szeptemberben voltak a legtöbben, januárban pedig a legkevesebben.

A **munkanélküli járadék** egy főre jutó bruttó összegének emelkedési üteme lelassult ebben az évben a bázisidőszakhoz viszonyítva. Míg 2002-ben 18,8%-kal, közel ötezer forinttal nőtt az ellátás havi összege az azt megelőző évhez képest, 2003-ban kilenc százalékkal, 2761 forinttal volt magasabb átlagosan a járadék összege, mely havonta átlagban közel harmincnégyezer forintot

(33.696.- Ft) jelent. Az év elején, januárban 32203.-, az év végén pedig már 34651.- Ft volt.

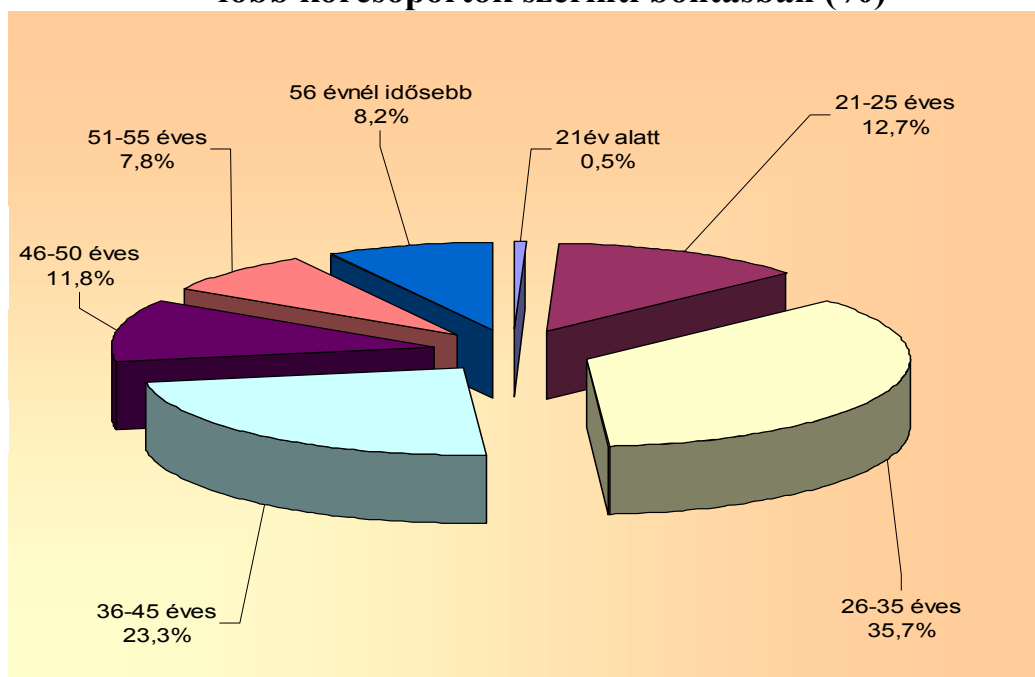
Az ellátás havi összegét vizsgálva 2003-ban kiegyenlített képet mutat a nemek közti különbség, a nők mindössze átlagosan 55.- Ft-tal kaptak kevesebb munkanélküli ellátást, mint a férfiak. A fizikai foglalkozásúak közül a férfiak járadéka 541.- Ft-tal meghaladja a nőkéét, mely különbség ebben az évben több mint kétszerese a bázisidőszakinak. Az év végén az ellátásban részesülő szellemi foglalkozású munkanélküli nők száma több mint kétszerese a férfiak létszámának, ellátásuk összege 462.- Ft-tal több a férfiak járadékánál.

A korábban szellemi munkakörben dolgozók járadéka megközelíti a 35 ezer forintot, ez közel ezerhétszáz forinttal több a fizikai foglalkozásúak átlagos ellátási összegénél.

Az ellátottak közel fele, 49,6 %-a nő, ez 2,4 %-pontot emelkedett egy év alatt, számuk havi átlagban mindössze 52 fővel kevesebb a férfi járadékosokénál. A férfiak száma év elején, februárban még hétszáz fővel volt több, júniustól azonban megváltoztak az arányok, a nők ötven százalék fölé kerültek az ellátottak között. Számuk novemberben négyszázzal haladta meg a férfiakét, december végére a különbség 113 főre csökkent.

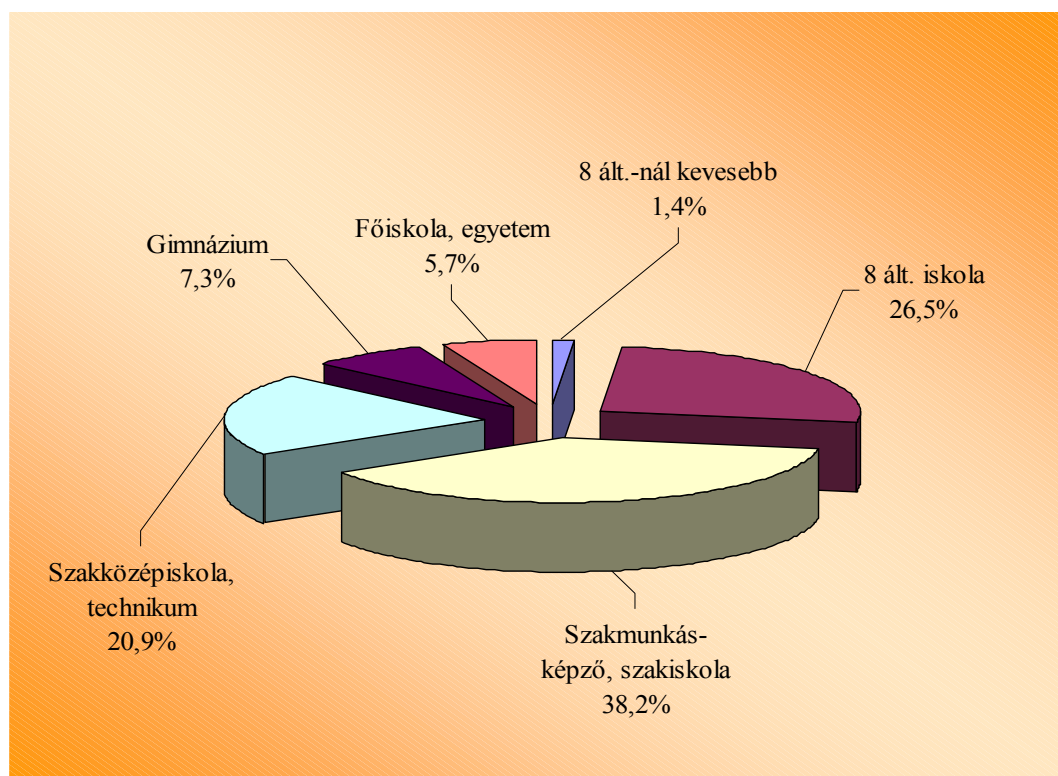
A munkanélküli ellátásban lévők főbb ismérvek (kor-, iskolai végzettség) szerinti megoszlását a következő ábrák szemléltetik:

**Az ellátásban részesülők megoszlása
főbb korcsoportok szerinti bontásban (%)**

Az ellátásban részesülők 16 %-a, több mint kilencszáz fő, ötven évnél idősebb. Ez az a csoport, akiket már nem szívesen vesznek fel a munkáltatók, így járadékos idejük kimerítése után nehezebben tudnak elhelyezkedni. Arányszámuk két százalékpontot emelkedett egy év alatt. Az ellátottak több mint egyharmada 26-35 év közötti, közel egynegyede a 36-45 éves korosztályba tartozik.

Az ellátottak megoszlása iskolai végzettség szerint (%)

Az ellátásban részesülők közel negyven százaléka szakmunkásképzőt, szakiskolát végzett, kb. harminc százalékuk legfeljebb általános iskolai, húsz százalékuk szakközépiskolai, technikumi végzettséggel rendelkezik.

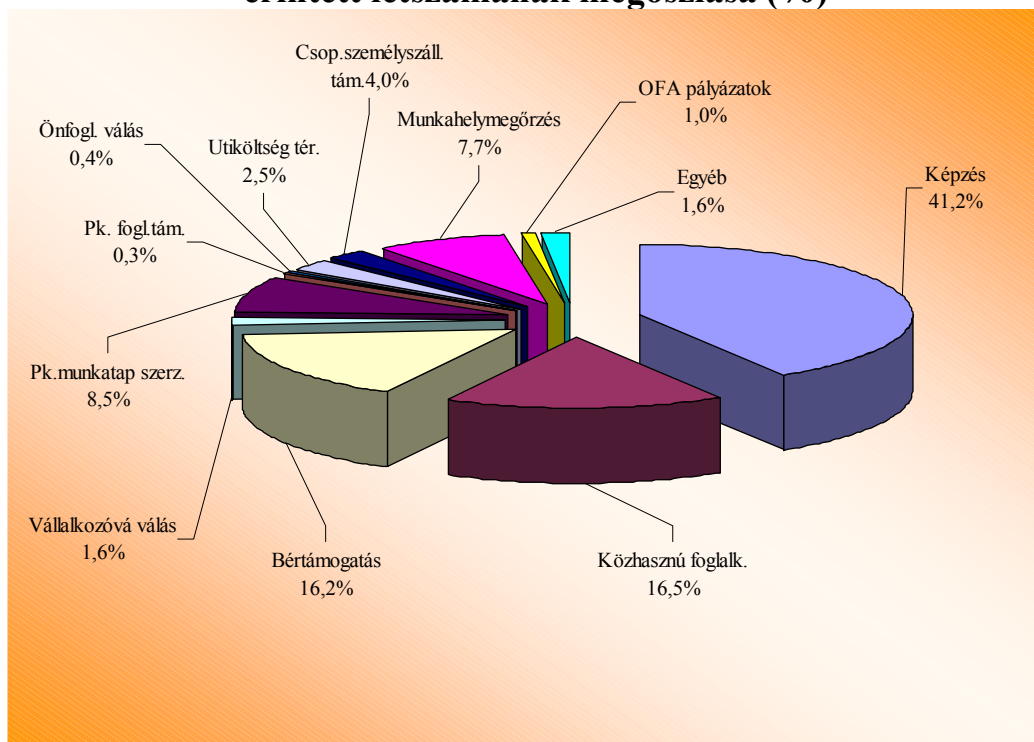
7. Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök működésének jellemzői

2003-ban a különböző **aktív munkaerőpiaci eszközökkel** támogatottak száma nem érte el a tízezer főt (szám szerint 9.838 fő volt), ez 1330 fővel (12 %-kal)

kevesebb az egy évvel korábbinál. A december 31-ig kifizetett támogatás összege 1,698 milliárd forint volt, mely 6,2 %-kal több a 2002. évi decentralizált foglalkoztatási alaprésznél.

A képzési és foglalkoztatási programokban résztvevők arányszámait a következő ábra mutatja be:

A foglalkoztatási eszközökkel támogatott munkanélküliek érintett létszámának megoszlása (%)

Az érintett létszám megoszlásában a képzés részaránya 6,6%-ponttal csökkent 2003-ban, de még így is meghaladja a negyven százalékot. Három százalékponttal lett kevesebb a közhasznú foglalkoztatásban résztvevők hányada is, 16,5%, mely arányszám megegyezik a bértámogatásban érintettekével (16,2%), amely hasonló (három százalékpontos) mértékben emelkedett a vizsgált időszakban. A munkahelymegőrzés-támogatásban részesülők megoszlási mutatója 1,1%-ról 7,7%-ra (hétszeresére) nőtt.

Legtöbben, négyezer-ötvenhatan (4056-an) **képzésben** vettek részt, közel 1300 fővel kevesebben, mint az előző évben. A képzések támogatására 353,1 millió forintot fordított a munkaügyi központ (15,9 %-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban).

A munkaerő-piaci képzéseink 13%-át ajánlott (csoportos) képzési formában támogattuk a következő szakirányokban:

- szociális gondozó és ápoló,
- logisztikai ügyintéző,
- ABC eladó pénztárgépkezelő,
- EU Romamenedzser,
- könnyűgépkezelő
- számítógép-kezelő-, használó,
- hegesztő,
- környezetvédelmi szakelőadó,
- általános iskolai végzettség megszerzésére irányuló képzés.

Csoportos képzéseink minden esetben 100%-os támogatottságúak voltak, intenzitásuk (heti 25-30 óra) miatt az ellátásban nem részesülő ügyfeleink keresetpótló támogatásban is részesültek.

Elfogadott (egyéni) képzéseink szakiránya igen széleskörű volt. Intenzitásukra a heti 15 óra jellemző, így ezen képzési támogatások mellé keresetpótló támogatást nem biztosítottunk.

A támogatásainknak két fő célja volt: elhelyezkedési esélyeket növelni, illetve az elhelyezkedést elősegíteni.

Jellemző szakirányok a következők:

- számítógép-kezelő (-használó),
- nyelvi képzések,
- személy- és vagyonőr,
- könnyű- és nehézgépkezelő,
- kereskedő, boltvezető
- szociális gondozó és ápoló.

Munkaerő-piaci képzéseinkben a képzési tematika kötelező részévé tettük a munkaerő-piaci tréning megtartását.

Munka melletti képzés támogatására 182 munkáltató adott be kérelmet, közülük 147 munkaadó összesen 313 dolgozója kapott támogató határozatot.

A közhasznú foglalkoztatás 2003. évi keretében 1627 munkanélküli támogatott foglalkoztatása valósult meg. Munkavállalásuk segítésére 451,2 millió forintot fizetett ki a munkaügyi központ. Az érintett létszám 538 fővel, egynegyedével csökkent az előző évhez viszonyítva.

A foglalkoztatás-bővítő bértámogatásra 385,1 millió forintot fordítottunk, mely közel 15 %-kal haladja meg az előző évit. Ezzel közel ezerhatszáz (1594) tartósan munkanélküli foglalkoztatásához járultunk hozzá, közülük 65 fő

megváltozott munkaképességű volt. Az érintett létszám 127 fővel magasabb a bázisidőszakinál.

Pályakezdők munkatapasztalat-szerzési támogatása keretében 834 munkanélküli fiatal munkába állásához járultunk hozzá, 241,5 millió forint kifizetése révén. Ez az összeg 15 %-kal magasabb az előző évinél.

Pályakezdők foglalkoztatási támogatásával 25 fiatal szakmunkás munkába helyezését segítettük elő 2,3 millió forint folyósításával.

156 munkanélküli **vállalkozóvá válásának** támogatására 19,3 millió forintot fordítottunk. A támogatottak közül 3 fő megváltozott munkaképességű volt.

A **helyközi utazás** támogatása keretében 10,4 millió forint folyósításával 244 munkanélküli munkába járásához járultunk hozzá. Ez az érintett létszám 9,3 %-kal alacsonyabb az előző évinél.

Csoportos személyszállítás támogatása keretében 249 dolgozó részére 12,1 millió forintot fizettünk ki. Az évek óta hasonló nagyságrendet mutató érdeklődés visszaesésének (több mint negyven százalékos) jogszabály változási magyarázata van, ugyanis nem nyújtható támogatás a szállítási ágazatba tartozó, valamint az exporthoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységet ellátó munkaadónak.

Az **önfoglalkoztatóvá válás** támogatására a februári pályázati kiírásra 64-en nyújtottak be támogatási igényt. 2003-ban 38 munkanélkülit támogattunk 69 millió forinttal, egy pályázó átlagosan 1.815 ezer forintot kapott.

Míg 2002. évben mindössze 2 munkáltató nyújtott be kérelmet **munkahelymegőrzés támogatása** iránt 123 főre vonatkozóan, addig 2003-ban a vállalkozások részéről jelentős igény mutatkozott a támogatás iránt. Ennek oka elsősorban a térségben jelentkező foglalkoztatási gondok erősödése, valamint az, hogy a gazdálkodók szélesebb köre ismerte meg az eszköz nyújtotta lehetőségeket. Az elmúlt évben összesen 1217 db kérelem érkezett be kirendeltségeinkre (ennek 25%-a év végére nem került elbírálásra mivel decemberben viszonylag nagy mennyiségű kérelmet nyújtottak be). A megyeszékhelyen a III. és a IV. negyedévben, míg a vidéki városokban inkább a II. negyedévben jelentkeztek nagyobb számban az igények. E támogatási forma keretében 125.249 ezer forintot fizettünk ki 758 dolgozó munkahelyének megtartása érdekében.

Az aktív foglalkoztatási és képzési programokban 2003-ban havonta átlagosan 710 **pályakezdő** fiatal vett részt, mely létszám több mint száz fővel kevesebb az előző évinél. A munkaerőpiaci eszközökkel támogatott pályakezdők száma 648

és 798 között szóródott, augusztusban volt a legalacsonyabb, decemberben pedig a legmagasabb.

Arányuk a havi támogatott létszámon belül 15 százalék, az egy évvel korábbtól 2,4%-ponttal marad el.

A támogatott programokban a pályakezdők száma 2 és 444 fő között szóródott, legtöbben munkatapasztalat-szerzési támogatásban részesültek (az érintettek 52 százaléka), legkevesebbet bértámogatással foglalkoztattak.

A különféle támogatásban érintett pályakezdő fiatalok negyven százaléka képzésben vett részt, számuk havonta 200 és 379 között szóródott.

A különböző aktív eszközökkel támogatottak kirendeltségi létszámadatait a 4. számú melléklet részletezi, a megyei decentralizált foglalkoztatási alaprész eszközönkénti felhasználását pedig az 5. számú melléklet mutatja be.

Szeged, 2004. március 25.

Vladiszavlyev András
igazgató